

Bryssel 19.1.2016
COM(2016) 7 final

2016/0002 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

**neuvoston puitepäätöksen 2009/315/YOS muuttamisesta kolmansien maiden kansalaisia
koskevan tietojenvaihdon ja eurooppalaisen rikosrekisteritietojärjestelmän (ECRIS)
osalta sekä neuvoston päätöksen 2009/316/YOS korvaamisesta**

{SWD(2016) 4 final}
{SWD(2016) 5 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Jäsenvaltioiden tehokas yhteistyö ja rikosrekisteritietojen vaihto ovat oikeuteen ja turvallisuuteen perustuvan yhteisen alueen asianmukaisen toiminnan kulmakivi.

Eurooppa-neuvosto ja oikeus- ja sisäasioiden neuvosto ovat moneen otteeseen todenneet, että olisi tärkeää kehittää nykyistä eurooppalaista rikosrekisteritietojärjestelmää (ECRIS). Oikeus- ja sisäasiain ministerien 29. tammikuuta 2015 antamassa Riian julkilausumassa korostetaan, että rikostuomioita koskevien tietojen vaihtaminen on tärkeää kaikissa rikollisuuden ja terrorismin torjuntastrategioissa.¹ Oikeus- ja sisäasioiden ministerit katsoivat 20. marraskuuta 2015, että terrorismiin ja väkivaltaisiin ääriliikkeisiin johtavan radikalisoitumisen rikosoikeudellisia vastatoimia voitaisiin edistää, jos jäsenvaltiot hyödyntäisivät kaikkia eurooppalaisen rikosrekisteritietojärjestelmän (ECRIS) tarjoamia mahdollisuuksia ja jos komissio esittäisi ehdotuksen ECRISin laajentamisesta niin, että se kattaisi myös kolmansien maiden kansalaiset.² Samana päivänä terrorismin torjunnasta annetuissa päätelmissä ministerineuvosto kehotti jäsenvaltioita hyödyntämään kaikkia eurooppalaisen rikosrekisteritietojärjestelmän (ECRIS) tarjoamia mahdollisuuksia ja totesi suhtautuvansa myönteisesti komission aikomukseen esittää tammikuuhun 2016 mennessä kunnianhimoinen ehdotus eurooppalaisen rikosrekisteritietojärjestelmän laajentamiseksi koskemaan kolmansien maiden kansalaisia.³ Eurooppa-neuvosto totesi 17. ja 18. joulukuuta 2015 pidetyssä kokouksessaan, että viimeaikaiset terrori-iskut osoittavat erityisesti, että terroritoimintaa koskevien tietojen vaihtoa on kiireellisesti tehostettava muun muassa ulottamalla eurooppalainen rikosrekisteritietojärjestelmä ECRIS koskemaan myös kolmansien maiden kansalaisia.⁴

ECRISin kehittämistä käsitellään myös Euroopan turvallisuusagendassa⁵. Komissio korostaa siinä EU:n toimista saatavaa lisäarvoa tietojenvaihdossa, operatiivisessa yhteistyössä ja muissa tukitoimissa. Se lupaa vauhdittaa käynnissä olevaa työtä ECRISin parantamiseksi EU:n ulkopuolisten maiden kansalaisten osalta ja varmistaa, että uudistus pannaan täytäntöön tehokkaasti.

ECRIS on sähköinen järjestelmä, jossa vaihdetaan tietoja EU:n tuomioistuimissa tiettyä henkilöä vastaan annetuista rikostuomioista henkilöön kohdistuvaa rikosasian käsittelyä varten, tai kansallisen lainsäädännön niin salliessa muita tarkoituksia varten. Järjestelmä perustuu neuvoston puitepäätökseen 2009/315/YOS ja neuvoston päätökseen 2009/316/YOS.⁶

¹ EU:n oikeus- ja sisäministerien antama Riian lausuma, 29. tammikuuta 2015, asiak. 5855/15.

² Euroopan unionin neuvoston päätelmät terrorismiin ja väkivaltaisiin ääriliikkeisiin johtavan radikalisoitumisen rikosoikeudellisten vastatoimien tehostamisesta, 20. marraskuuta 2015, asiak. 14419/15.

³ Euroopan unionin neuvoston päätelmät terrorismin torjunnasta, 20. marraskuuta 2015, asiak. 14406/15.

⁴ Eurooppa-neuvoston päätelmät, 17. ja 18. joulukuuta 2015, asiak. EUCO 28/15.

⁵ Euroopan turvallisuusagenda – Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle, 28.4.2015, COM(2015) 185 final.

⁶ Neuvoston puitepäätös 2009/315/YOS, tehty 26 päivänä helmikuuta 2009, jäsenvaltioiden välisen rikosrekisteritietojen vaihdon järjestämisestä ja sisällöstä (puitepäätös), EUVL L 93, 7.4.2009, s. 23, ja neuvoston päätös 2009/316/YOS, tehty 6 päivänä huhtikuuta 2009, eurooppalaisen rikosrekisteritietojärjestelmän (ECRIS) perustamisesta puitepäätöksen 2009/315/YOS 11 artiklan mukaisesti, EUVL L 93, 7.4.2009, s. 33.

ECRIS perustuu periaatteeseen, jonka mukaan EU:n kansalaisen aiemmista rikostuomioista on mahdollista saada kaikki tiedot tämän kansalaisuusjäsenvaltiosta. Tuomiojäsenvaltioiden on ilmoitettava muiden jäsenvaltioiden kansalaisille annetuista rikostuomioista näiden kansalaisuusjäsenvaltioille ja pidettävä nämä tiedot ajan tasalla. Kansalaisuusjäsenvaltion on tallennettava nämä tiedot, niin että se voi pyynnöstä antaa kansalaistensa rikostuomioista tyhjentävät ja ajantasaiset tiedot⁷ riippumatta siitä, missä EU:n alueella tuomiot on annettu.

Tiedot esitetään standardoidussa sähköisessä muodossa⁸, minkä ansiosta tietojenvaihto on tehokasta ja tiedot ovat välittömästi ymmärrettävissä kaikilla EU:n kielillä⁹. Kussakin jäsenvaltiossa on nimetty keskusviranomainen, joka toimii ECRIS-verkoston yhteyspisteenä ja hoitaa kaikki siihen liittyvät tehtävät, kuten ilmoitusten toimittamisen, rikosrekisteritietojen tallentamisen sekä tietopyyntöjen toimittamisen ja niihin vastaamisen.

ECRIS-järjestelmässä on jo nyt mahdollista vaihtaa tietoja kolmansien maiden kansalaisille ja kansalaisuudettomille henkilöille annetuista rikostuomioista. Käytössä ei kuitenkaan ole menettelyä tai mekanismia, jonka avulla näitä tietoja voitaisiin vaihtaa tehokkaasti. Tämä johtuu seuraavista syistä.

- Koska kolmansien maiden kansalaiset ja kansalaisuudettomat henkilöt eivät ole minkään jäsenvaltion kansalaisia, kaikkien tiettyä henkilöä koskevien rikosrekisteritietojen saamiseksi on lähetettävä pyyntö kaikille tuomiojäsenvaltioille. Pyyntönsä esittävässä jäsenvaltiossa ei kuitenkaan yleensä ole tietoa siitä, missä jäsenvaltio(i)ssa tietty kolmannen maan kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö on aiemmin tuomittu.
- Näiden tietojen saamiseksi pyynnön esittävä jäsenvaltio joutuukin esittämään ns. 'yleisen tietopyynnön' eli lähettämään pyynnön kaikille jäsenvaltioille. Tästä aiheutuu hallinnollista rasitusta kaikille jäsenvaltioille, vaikka niillä (useimmilla) ei olisikaan tällaisia tietoja. On arvioitu, että jos jäsenvaltiot tekisivät tällaisen yleisen tietopyynnön jokaisesta tuomitusta kolmannen maan kansalaisesta tai kansalaisuudettomasta henkilöstä, hallinnolliset kulut olisivat noin 78 miljoonaa euroa vuodessa. Yleisiin tietopyyntöihin vastaamisesta aiheutuvista kustannuksista ei kuitenkaan saada vastaavaa hyötyä, koska valtaosa vastauksista ei tuota tulosta. Tästä aiheutuu haittaa erityisesti pienemmille jäsenvaltioille, joiden on vastattava kaikkiin pyyntöihin, vaikka niillä ei välttämättä ole kunnan edellytyksiä siihen. Lisäksi tarpeettomien pyyntöjen suuri määrä heikentää ECRIS-verkoston luotettavuutta ja toimintaa kokonaisuutena, koska käyttäjät saattavat katsoa, että ECRISin tehottomuus tässä suhteessa osoittaa järjestelmän olevan kaiken kaikkiaan tehoton.
- Käytännössä jäsenvaltiot pyrkivät välttämään yleisten tietopyyntöjen lähettämistä ja tukeutuvat sen sijaan ainoastaan omien kansallisten rikosrekisteriensä sisältämiin tietoihin. Tämä taas johtaa siihen, että jäsenvaltioiden vastuuviranomaisilla ei useinkaan ole käytettävissä täydellisiä tietoja kolmansien maiden kansalaisten ja

⁷ Tiedoista on käytävä ilmi rikostyyppi, tuomio ja siihen liittyvät mahdolliset oheisseuraamukset tai muut toimenpiteet.

⁸ Jäsenvaltiot vaihtavat rikosrekisteritietoja ECRIS-järjestelmässä käyttäen koodeja, jotka viittaavat rikoksista ja seuraamuksista laadittuun taulukkoon. Koodeista käy ilmi myös teon täyttymisaste ja tekijän osallistumisaste sekä mahdollinen osittainen tai täydellinen vapauttaminen rikosoikeudellisesta vastuusta.

⁹ Puitepäättöksen 2009/315/YOS mukaan vastaus henkilöön kohdistuvaa rikosasiaa varten esitettyyn tietopyyntöön on toimitettava välittömästi ja joka tapauksessa 10 työpäivän kuluessa. Ks. lähemmin puitepäättöksen 2009/315/YOS 8 artikla.

kansalaisuudettomien henkilöiden rikoshistoriasta. Vuonna 2014 yhteensä 558 000 kolmannen maan kansalaista tai kansalaisuudetonta henkilöä sai rikostuomion 19 eri jäsenvaltiossa, mutta järjestelmään osallistuvat 25 jäsenvaltiota tekivät vain 23 000 tätä kohderyhmää koskevaa tietopyyntöä.

Ehdotuksen tavoite on täysin sen komission painopisteen mukainen, jonka mukaan valtioiden rajat ylittävän rikollisuuden ja terrorismin torjunta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueella on koko EU:n vastuulla. Tämä aloite mainitaan myös Euroopan turvallisuusagendassa. Sen tarkoituksena on varmistaa, että ECRIS-järjestelmä kattaa paitsi EU:n kansalaisten myös kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden rikosrekisteritiedot.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Muut tietojenvaihtoon liittyvät EU:n toimenpiteet, joita on harkittu rikollisuuden torjumisen ja ehkäisemisen yhteydessä, eivät ratkaisisi tai lievittäisi ongelmia, jotka johtuvat siitä, ettei kolmansien maiden kansalaisille ja kansalaisuudettomille henkilöille annettuja rikostuomioita koskeva tietojenvaihto toimi tehokkaasti. ECRISin kautta tapahtuvaa tietojenvaihtoa kolmansien maiden kansalaisille ja kansalaisuudettomille henkilöille annetuista rikostuomioista ei voida parantaa muulla tavoin minkään toisen Euroopan turvallisuusagendassa mainitun tietojenvaihtovälineen (kuten SIS II-, Prüm- tai Eurodac-järjestelmän) avulla, koska ne on suunniteltu toisenlaisiin tarkoituksiin.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

ECRISin kehittäminen kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden osalta on osa Euroopan turvallisuusagendassa hahmoteltua strategiaa. Rikosrekisteritietojen vaihto tukee myös neuvoston puitepäättöksen 2008/675/YOS¹⁰ soveltamista. Sen mukaan jäsenvaltioiden oikeusviranomaisten on henkilöön kohdistuvassa rikosprosessissa otettava huomioon samalle henkilölle toisissa jäsenvaltioissa eri tosiseikkojen perusteella annetut aiemmat tuomiot, kyseisen henkilön kansalaisuudesta riippumatta.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Ehdotettu säädöstyyppi on direktiivi, jonka oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä SEUT-sopimus, 82 artiklan 1 kohdan d alakohta. Kyseisen määräyksen nojalla unioni voi toteuttaa toimenpiteitä rikosasioissa tehtävän oikeudellisen yhteistyön alalla helpottaakseen jäsenvaltioiden oikeusviranomaisten tai vastaavien viranomaisten yhteistyötä rikosasioiden käsittelyn ja päätösten täytäntöönpanon yhteydessä. Ehdotetussa toiminnassa on kyse juuri tästä. Ehdotuksella muutetaan tällä alalla voimassa olevaa EU:n lainsäädäntöä.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Järjestelmää, jonka avulla vaihdetaan rikosrekisteritietoja kolmansien maiden kansalaisille ja kansalaisuudettomille henkilöille annetuista rikostuomioista, ei voida kehittää jäsenvaltioiden toimin. Yhteinen mekanismi, jonka tavoitteena on standardoitu, nopea, koordinoitu ja tehokas

¹⁰ Neuvoston puitepäättös 2008/675/YOS, tehty 24 päivänä heinäkuuta 2008, Euroopan unionin jäsenvaltioissa annettujen tuomioiden huomioon ottamisesta uudessa rikosprosessissa, EUVL L 220, 15.8.2008, s. 32.

tietojenvaihto jäsenvaltioiden välillä, edellyttää yhtenäistä toimintaa. Tällaista toimintaa ei voida toteuttaa yksipuolisesti jäsenvaltioiden tasolla eikä kahdenvälisesti jäsenvaltioiden kesken. Toiminta on luonteeltaan sellaista, että se on toteutettava EU:n tasolla.

- **Suhteellisuusperiaate**

Rikosrekisteritietojen tehokas vaihto on olennainen edellytys rajat ylittävän rikollisuuden torjunnassa. Se edistää merkittäväällä tavalla tuomioistuinten tuomioiden ja oikeusviranomaisen päätösten vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamista käytännössä oikeuteen ja turvallisuuteen perustuvalla yhteisellä alueella, missä ihmiset voivat liikkua vapaasti. EU:n tasolla toteutettava toiminta on näin ollen oikeassa suhteessa aloitteen tavoitteisiin nähden.

Ehdotetut muutokset eivät ylitä sitä, mikä on tarpeen rajat ylittävään oikeudelliseen yhteistyöhön liittyvän tavoitteen saavuttamiseksi. Muutokset perustuvat toimenpiteisiin, joita nykyisessä ECRISissä jo sovelletaan EU:n kansalaisiin. Kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden sormenjälkitietojen tallentamista koskeva velvoite katsotaan tarpeelliseksi, jotta voidaan varmistaa kyseisten henkilöiden luotettava tunnistaminen. Kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden henkilöllisyyden selvittäminen on usein erityisen vaikeaa, ellei suorastaan mahdotonta, esimerkiksi siksi, että luotettavia henkilöasiakirjoja ei ole tai ne ovat kadonneet tai että samoja sukunimiä käytetään hyvin yleisesti.

Useista olemassa olevista vaihtoehtoista on valittu oikeasuhteisin eli hajautettu järjestelmä, jonka avulla yksilöidään se jäsenvaltio / ne jäsenvaltiot, jo(i)lla on rikosrekisteritietoja tietystä kolmannen maan kansalaisesta tai kansalaisuudettomasta henkilöstä. Järjestelmän toiminta perustuu erityiseen suodateindeksiin (*index-filter*), joka sisältää kansallisista rikosrekistereistä poimitut rikostuomion saaneiden kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden anonymisoidut henkilötiedot, ja osuma / ei osumaa -hakutoimintoon. Osuma kertoo, että kyseisestä kolmannen maan kansalaisesta tai kansalaisuudettomasta henkilöstä on olemassa rikosrekisteritietoja, ja osoittaa, missä jäsenvaltiossa tiedot ovat. Tätä jäsenvaltiota tai näitä jäsenvaltioita voidaan sitten pyytää toimittamaan kaikki tiedot ECRISin kautta tavalliseen tapaan.

Järjestelmä on tarkoitus toteuttaa hajautetusti. Jäsenvaltioiden on tätä varten poimittava tällaiset henkilötiedot rikosrekistereistään ja tallennettava ne erilliseen tiedostoon. Erityisen ohjelmiston avulla henkilötiedot muunnetaan peruuttamattomasti lukko-avain-turvallisuusjärjestelmällä suojatuksi suodateindeksiksi (*index-filter*). Suodateindeksi jaetaan kaikille muille jäsenvaltioille, jotta ne voivat tehdä itsenäisesti hakuja omissa tiloissaan. Suodateindeksi ei siis sisällä varsinaisia henkilötietoja, vaan vastaanottavat jäsenvaltiot voivat verrata siihen omia tietojaan sen selvittämiseksi, onko muilla jäsenvaltioilla rikosrekisteritietoja samasta henkilöstä. Kun kansallisten suodateindeksien tietoja muutetaan tai poistetaan, jäsenvaltioiden on lähetettävä päivitetty tiedostot kaikille muille jäsenvaltioille.

Tämä ratkaisu täyttää säädösehdotuksen tavoitteet, koska sen myötä ECRISin puitteissa otetaan käyttöön mekanismi, jonka avulla voidaan tehokkaasti yksilöidä ne jäsenvaltiot, joilla on kolmansien maiden kansalaisia tai kansalaisuudettomia henkilöitä koskevia rikosrekisteritietoja. Näin voidaan välttää kalliit ja tehottomat yleiset tietopyynnöt ja päästä eroon ongelmasta, jonka vuoksi jäsenvaltiot eivät tätä nykyä käytä ECRISiä kolmansien maiden kansalaisia ja kansalaisuudettomia henkilöitä koskevien tietopyyntöjen esittämiseen.

Hajautettu järjestelmä ei edellytä sellaisen uuden tiedostotason perustamista EU:n tasolla, johon kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden tietoja tallennettaisiin keskitetysti. Tällaista tiedostotasoa ei ole olemassa myöskään EU:n kansalaisia varten. Sen vuoksi ei tarvita uusia tietosuoja- tai tietoturvatoinenpiteitä EU:n tasolla.

- **Toimintatavan valinta**

Muutettava säädös on puitepäättös eli säädös, joka velvoittaa jäsenvaltioita saavutettavaan tulokseen nähden, mutta jättää kansallisten viranomaisten valittavaksi muodon ja keinot. Tämän säädöksen muuttamista varten on valittu vastaava oikeudellinen väline eli direktiivi, koska monet siihen sisältyvistä velvoitteista on pantava täytäntöön kansallisessa lainsäädännössä.

Direktiivi jättää kansallisille viranomaisille mahdollisuuden valita muodon ja keinot, joilla velvoitteet saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä. Tämä koskee esimerkiksi käytettävää tieto- ja viestintätekniikkaa ja niitä kansallisia rekistereitä, joista henkilötiedot poimitaan muiden jäsenvaltioiden kanssa suoritettavaa tietojenvaihtoa varten. Koska jäsenvaltioiden on mukautettava kansallisia rikosrekistereitään voidakseen täyttää niille asetetut uudet vaatimukset, direktiivi on soveltuvampi toimintatapa kuin asetus, jota olisi sovellettava sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa, jolloin kansallisille viranomaisille jäisi vähemmän joustovaraa.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Neuvoston puitepäättöksen 2009/315/YOS ensimmäisestä täytäntöönpanokertomuksesta saadaan lisätietoja nykyisen järjestelmän toiminnasta. Siinä ei kuitenkaan käsitellä erikseen kolmansien maiden kansalaisia ja kansalaisuudettomia henkilöitä koskevaa tietojenvaihtoa. Jäsenvaltioiden kuulemisen yhteydessä on kuitenkin tullut selvästi ilmi, että ECRISiä käytetään nykyään hyvin vähän kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden rikosrekisteritietojen vaihtoon, ja myös se, miksi näin on.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Paremmen sääntelyn suuntaviivoissa¹¹ vahvistettujen, sidosryhmien osallistumista ja niiden näkemysten huomioon ottamista koskevien komission vähimmäisvaatimusten mukaisesti on laadittu kattava kuulemisstrategia, jonka avulla on voitu varmistaa sidosryhmien laaja osallistuminen aloitteen valmistelun kaikissa vaiheissa. Strategian mukaisesti on toteutettu erilaisia kohdennettuja kuulemisia (kahdenvälisten kontaktien, sidosryhmien ja asiantuntijoiden kokousten ja kirjallisten kannanottojen muodossa). Näin komissio on saanut käyttöönsä asiantuntemukseen perustuvia edustavia vaihtoehtoja. Komissio on pyrkinyt keräämään tästä aiheesta näkemyksiä laajalti ja tasapuolisesti antamalla kaikille sidosryhmille (jäsenvaltiot, kansalliset viranomaiset, lakiasiantuntijat ja tutkijat sekä perusoikeuksiin ja tietosuojaan liittyvät sidosryhmät) mahdollisuuden osallistua ja esittää näkemyksensä. Näin ovatkin tehneet mm. Euroopan perusoikeusvirasto (FRA), Euroopan tietosuojavaltuutettu ja jäsenvaltioiden tietosuojavaltaviranomaisista muodostettu tietosuojatyöryhmä.

Kaikki jäsenvaltiot kannattivat sääntelyyn perustuvaa toimintatapaa ja järjestelmää, joka muodostuu suodateindeksistä ja osuma / ei osumaa -hakutoiminnosta. Hajautettua

¹¹ SWD(2015) 111.

lähestymistapaa kannatettiin laajalti, edellyttäen että toteutuksessa käytettävän ohjelmiston asentaminen, integrointi ja ylläpito jäsenvaltioissa sujuu ongelmitta ja että tätä varten on saatavilla rahoitustukea (avustuksia). Osa jäsenvaltioista piti parempana keskitettyä ratkaisua, koska se vaatisi niiden mielestä vähemmän täytäntöönpanotoimenpiteitä jäsenvaltioiden tasolla, aiheuttaisi niille vähemmän kustannuksia ja takaisi paremmin jäsenvaltioiden yhdenmukaisen toiminnan. Muutama jäsenvaltio ei ottanut kantaa.

Monet jäsenvaltiot vahvistivat, että henkilöiden luotettavaan tunnistamiseen sormenjälkitietojen perusteella liittyy käytännön etuja. Itse asiassa se on ainoa keino tunnistaa henkilö luotettavasti. Tämä on äärimmäisen tärkeää siksi, että oikeusviranomaiset ovat vastuussa rikosrekisteritietojen oikeellisuudesta. Eräät jäsenvaltiot toivat esiin perustuslakiin liittyviä huolenaiheita ja kiinnittivät huomiota käytännön ongelmiin, joita sormenjälkitietojen pakollinen tallentaminen ECRISiin saattaa aiheuttaa. Monissa jäsenvaltioissa keskusviranomaiset eivät tätä nykyä tallenna sormenjälkitietoja kansallisiin rikosrekistereihin eikä niillä ole yhteyttä kansalliseen sormenjälkien automaattiseen tunnistusjärjestelmään (AFIS). Eräitä jäsenvaltioita huolestuttaa se, että EU:n kansalaisiin sovellettaisiin eri vaatimuksia kuin kolmansien maiden kansalaisiin ja kansalaisuudettomiin henkilöihin. Tilanne on kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden kannalta erilainen, koska osa heistä tulee maista, joissa ei ole sopivanlaista tai luotettavaa väestörekisteriä. Tätä taustaa vasten sormenjälkitietojen sisällyttäminen tietoihin on otettava painopisteeksi.

Perusoikeuksien noudattamista valvovat sidosryhmät tunnustivat tulevaan kolmansien maiden kansalaisia ja kansalaisuudettomia henkilöitä koskevaan ECRIS-järjestelmään liittyvät edut yleiseltä oikeudelliselta kannalta, koska se auttaa varmistamaan, että tuomiot annetaan asianmukaisesti ja että lapsia suojataan kaltoinkohtelulta. Lisäksi kolmansien maiden kansalaiset ja kansalaisuudettomat henkilöt voivat järjestelmän avulla osoittaa, ettei heillä ole rikosrekisteriä missään jäsenvaltiossa.¹² Nämä sidosryhmät kannattavat hajautettua järjestelmää, jossa käytetään asianmukaista anonymisointitekniikkaa.

Näiden sidosryhmien mukaan kolmansien maiden kansalaisia ja kansalaisuudettomia henkilöitä koskevan järjestelmän käyttöönotto on yhdenvertaisuutta lain edessä koskevan periaatteen kannalta mahdollista, kunhan järjestelmä on tarpeellinen ja oikeasuhteinen. Tietosuojavaltuutetun näkemyksen mukaan jäsenvaltioiden kansalaisia koskevasta tietojärjestelmästä erillisen tietojärjestelmän luominen kolmansien maiden kansalaisia ja kansalaisuudettomia henkilöitä koskevien tietojen säilyttämistä ja vaihtamista varten on perusteltava asianmukaisesti. Sidosryhmät kiinnittivät huomiota suojatoimiin, joita kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden erityistilanne muuttoliikkeen suhteen edellyttää, suodateindeksin luomista ja sormenjälkien käyttöä koskeviin näkökohtiin, lapsen oikeuksiin ja rekisteröityjen oikeuksiin sekä tehokkaiden oikeussuojakeinojen tarpeeseen.

Tässä yhteydessä on syytä huomauttaa, että tämän ehdotuksen tarkoituksena ei ole säännellä maahanmuuttoa. Se ei vaikuta mihinkään kyseisellä alalla voimassa oleviin säännöksiin tai takeisiin. Ehdotetun säädöksen johdanto-osassa todetaan nimenomaisesti, että siinä noudatetaan kansallisessa ja EU:n turvapaikka- ja maahanmuuttolainsäädännössä annettuja takeita. Ne pysyvät voimassa myös tulevan järjestelmän yhteydessä.

¹² *Opinion of the European Union Agency for Fundamental Rights (FRA) concerning the exchange of information on third-country nationals under a possible future system complementing the European Criminal Records Information System*, 4.12.2015, FRA – 2015/1 – ECRIS.

Tiettyt rikokset, kuten laitton maahantulo tai oleskelu tai matkustaminen väärennetyin viisumin tai väärennetyjen matkustusasiakirjojen kanssa, ovat tunnusomaisia erityisesti kolmansien maiden kansalaisille ja kansalaisuudettomille henkilöille. Uuden ECRIS-järjestelmän ei kuitenkaan pitäisi kohtuuttomasti vaikuttaa tällaisista rikoksista tuomittujen kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden oikeuksiin. Perusoikeusvirasto onkin ehdottanut, että laittoman maahantulon tai oleskelun perusteella annettuja tuomioita käsiteltäisiin uudessa järjestelmässä vain rikosasian käsittelyn yhteydessä. Komissio katsoo kuitenkin, että se, missä määrin rikosrekisteritietoja käsitellään muita kuin rikosasian käsittelyyn liittyviä tarkoituksia varten, on määriteltävä kansallisen lain nojalla, samoin kuin nyt tehdään unionin kansalaisten kohdalla.

Perusoikeuksiin liittyvät sidosryhmät myönsivät, että kolmansien maiden kansalaisia ja kansalaisuudettomia henkilöitä voi olla vaikeampi tunnistaa luotettavasti kuin unionin kansalaisia. Perusoikeusviraston mukaan suodateindeksin yhteydessä on kuitenkin otettava huomioon sormenjälkitietojen käytön tarpeellisuus ja oikeasuhteisuus sekä mahdollisuus käyttää sen sijaan passia ja/tai oleskelulupaa sekä nykyisten EU:n ja kansallisten tietokantojen tarjoamia vaihtoehtoja. Näitä vaihtoehtoja olisi vertailtava siihen, että sormenjälkitietoja käytettäisiin kaikkien kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden tai näihin kuuluvien tiettyjen ryhmien tunnistamiseen.

Ehdotuksessa säädetään kuitenkin kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden sormenjälkitietojen pakollisesta tallentamisesta, jotta voidaan voittaa näiden henkilöiden tunnistamiseen liittyvät vaikeudet. Nämä vaikeudet ovat erilaisia kuin unionin kansalaisten tunnistamiseen liittyvät ongelmat, sillä unionin kansalaisten kansalaisuusjäsenvaltiosta on helpompi saada tietoja.

Sidosryhmät huomauttivat myös, että rikostuomioita koskevasta tietojenvaihdosta voi aiheutua riskejä erityisesti lapsille, jotka ovat kolmansien maiden kansalaisia tai kansalaisuudettomia. Perusoikeusvirasto ehdotti, että lasten haavoittuvan aseman vuoksi olisi harkittava lasten sulkemista koko ECRIS-järjestelmän tai ainakin suodateindeksin soveltamisalan ulkopuolelle. Tietojenvaihtoa voitaisiin myös rajoittaa lasten osalta koskemaan ainoastaan heidän tekemiään erittäin vakavia rikoksia. Toisaalta sidosryhmät toivovat, että ehdotetussa säädöksessä säädettäisiin työnantajien mahdollisuudesta tarkistaa tehokkaasti, onko tiettyä kolmannen maan kansalaista tai kansalaisuudetonta henkilöä kielletty aiempien rikostuomioiden vuoksi osallistumasta sellaiseen toimintaan, jossa ollaan suoraan ja säännöllisesti tekemisissä lasten kanssa.

Tässä yhteydessä on aiheellista todeta, että ECRIS on hajautettu väline, jonka avulla vaihdetaan jäsenvaltioiden rikosrekistereissä olevia tietoja. Se, tallennetaanko kansalliseen rikosrekisteriin tietoja lasten rikostuomioista, jotta niitä voitaisiin vaihtaa jäsenvaltioiden välillä, ratkaistaan jäsenvaltioiden kansallisen lainsäädännön nojalla. Kun kyseessä on rikosrekisteritietojen tarkistaminen ECRIS-järjestelmän kautta täytettäessä sellaisia työpaikkoja, joissa ollaan suoraan ja säännöllisesti tekemisissä lasten kanssa, ehdotetun direktiivin täytäntöönpano helpottaa sen selvittämistä, onko kolmansien maiden kansalaisille ja kansalaisuudettomille henkilöille annettu aiemmin tähän liittyviä tuomioita.

Eräät sidosryhmät viittasivat tarpeeseen varmistaa, että kolmansien maiden kansalaisilla ja kansalaisuudettomilla henkilöillä on oikeus tarkistaa omat tietonsa ja saada ne tarvittaessa oikaistuiksi, koska virheelliset rikosrekisteritiedot saattavat olla heidän kohdallaan yleisempiä. ECRIS-järjestelmää koskevat oikeudelliset asiakirjat koskevat kuitenkin ainoastaan rikosrekisteritietojen vaihtoa. Niissä ei käsitellä yksilön oikeutta saada tutustua

häntä koskeviin kansallisella tasolla tallennettuihin tietoihin. Näitä seikkoja säännellään tietosuojalainsäädännöllä sekä kansallisella että EU:n tasolla.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Rikostuomion saaneita kolmansien maiden kansalaisia koskevan suodateindeksin laatimisesta on tehty toteutettavuustutkimus¹³, jossa mekanismin toimintaa tarkastellaan lähemmin. Tutkimuksessa myös arvioidaan tällaisen tiedoston vaikutuksia tekniseltä, oikeudelliselta ja organisatoriselta kannalta. Toisessa selvityksessä¹⁴ arvioidaan kolmansien maiden kansalaisia ja kansalaisuudettomia henkilöitä koskevasta ECRIS-järjestelmästä annettavan säädösehdotuksen vaikutuksia tieto- ja viestintätekniikan kannalta ja esitetään arvio kustannuksista, joita EU:lle ja jäsenvaltioille aiheutuisi eri vaihtoehtojen toteuttamisesta. Eurostatin muuttoliike- ja väestötilastoista on saatu tietoa ongelman laajuudesta. Lisäksi on haastateltu perusteellisesti FIU.netin¹⁵ edustajia erityisesti Match-ohjelmiston käytöstä. Se on FIU.netiä varten kehitetty älykäs tiedonvaihto-ohjelma, joka perustuu anonymisoituun suodateindeksiin.

- **Vaikutustenarviointi**

Komissio on tehnyt vaikutustenarvioinnin. Seuraavassa on linkki vaikutustenarvioinnin tiivistelmään ja sääntelyntarkastelulautakunnan myönteiseen lausuntoon:

http://ec.europa.eu/justice/criminal/european-e-justice/ecris/index_en.htm

Vaikutustenarvioinnissa tarkasteltiin kolmea eri toimintavaihtoehtoa: i) vallitsevan tilanteen säilyttäminen; ii) jäsenvaltioiden vapaaehtoinen hanke, jonka rahoitukseen komissio osallistuisi ja jonka avulla otettaisiin käyttöön tehokkaampi mekanismi kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden rikosrekisteritietojen vaihtoa varten; ja iii) säädös hakumekanismista, jonka avulla selvitetäisiin, missä jäsenvaltioissa on kolmansien maiden kansalaisia ja kansalaisuudettomia henkilöitä koskevia rikosrekisteritietoja; mekanismi muodostuisi tuomittujen henkilöiden henkilötiedoista (suodateindeksi), joihin voidaan tehdä hakuja osuma / ei osumaa -mekanismin avulla. Viimeksi mainitun vaihtoehdon osalta tarkasteltiin myös kahta alavaihtoehtoa: joko hajautettu suodateindeksi, joka jaetaan anonymisoituna kaikille muille jäsenvaltioille, jotta ne voivat tehdä itsenäisesti hakuja omissa tiloissaan; tai jonkin EU-elimien toimesta keskitetysti tallennettava suodateindeksi.

Sormenjälkitietojen osalta tarkasteltiin kolmea alavaihtoehtoa: i) kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden sormenjälkitietojen pakollinen tallentaminen ja sisällyttäminen indeksiin/suodateindeksiin; ii) jäsenvaltioille velvollisuus tarkistaa kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön henkilöllisyys olemassa olevien, sormenjälkitietoihin perustuvien tietojenvaihtojärjestelmien avulla ennen ECRISin käyttöä; iii) jäsenvaltiot voisivat käyttää ECRISiä apuna, jos ne käyttävät sormenjälkitietoja kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden tunnistamisessa vapaaehtoiselta pohjalta.

¹³ Projektin loppuraportti: *Feasibility Study: Establishment of a European Index of Convicted Third Country Nationals*, 11.6.2010 ('Unisys study').

¹⁴ *Study on Assessment of ICT impacts of the legislative proposal for ECRIS TCN system regarding the exchange of convictions for third country nationals and stateless people (TCN)*, 4.12.2015 ('Kurt Salmon study', julkaistaan myöhemmin).

¹⁵ FIU.net on Alankomaissa toimiva verkosto, joka yhdistää toisiinsa jäsenvaltioiden rahanpesun selvittelykeskukset (FIU). Rahanpesun selvittelykeskusten tehtävänä on paljastaa ja estää terroristien rahoitus- ja rahanpesutoiminta.

Parhaaksi todettu vaihtoehto on hajautettu suodateindeksi, koska sen avulla voidaan tehokkaasti selvittää, missä jäsenvaltio(i)ssa on rikosrekisteritietoja tietyistä kolmannen maan kansalaisesta tai kansalaisuudettomasta henkilöstä. Koska tämä vaihtoehto edellyttää kaikkia jäsenvaltioita sitovaa oikeudellista velvoitetta, se takaa yhtenäisen toimintatavan. Se ei edellytä uutta EU-tason järjestelmää, minkä ansiosta se on kustannustehokkaampi kuin keskitetysti tallennettava suodateindeksi. Jotta voitaisiin varmistaa, että kolmansien maiden kansalaisten henkilöllisyys selvitetään tehokkaasti, sormenjälkitiedot olisi otettava mukaan rikosrekisteritietoihin ja suodateindeksiin sisällytettäviin tunnistetietoihin. Kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden henkilöllisyyden selvittäminen on usein erityisen vaikeaa, ellei suorastaan mahdotonta, esimerkiksi siksi, että luotettavia henkilöasiakirjoja ei ole tai ne ovat kadonneet tai että samoja sukunimiä käytetään hyvin yleisesti.

Tästä vaihtoehdosta ei aiheudu merkittäviä välittömiä taloudellisia, sosiaalisia tai ympäristövaikutuksia. Se ei vaikuta myöskään suurten, pienten tai keskisuurten yritysten tai mikroyritysten toimintaan. Vaikutukset EU:n talousarvioon ja kansallisiin talousarvioihin olisivat seuraavat: kertaluonteisia kustannuksia aiheutuisi EU:lle noin 1 089 000 euroa ja jäsenvaltioille noin 768 000 euroa (yhteensä noin 1 857 000 euroa); juoksevat kustannukset olisivat EU:lle noin 668 000 euroa; jäsenvaltioiden juoksevien kustannusten odotetaan vuosien mittaan vähitellen kasvavan, ja ne olisivat aluksi 5 304 000 euroa ja lopulta enintään 12 804 000 euroa. Tämä tarkoittaa, että juoksevien kustannusten kokonaismäärän odotetaan vuosien mittaan vähitellen kasvavan, ja ne olisivat aluksi 5 972 000 euroa ja lopulta enintään 13 472 000 euroa. Sormenjälkitietojen käsittelystä aiheutuisi EU:lle perustamiskustannuksia noin 5 miljoonaa euroa ja juoksevia kustannuksia 1 miljoona euroa vuodessa. Kullekin jäsenvaltioille aiheutuisi perustamiskustannuksia 2–3 miljoonaa euroa, kolmansien maiden kansalaisille ja kansalaisuudettomille henkilöille annettujen rikostuomioiden määrästä riippuen.

Jäsenvaltioiden ECRIS-haut, jotka koskevat kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden tietoja, muodostavat tätä nykyä vain 5 prosenttia kaikista tapauksista. Ehdotetun ratkaisun ansiosta ECRISin käytön odotetaan lisääntyvän merkittävästi. Jos jäsenvaltiot lähettäisivät säännönmukaisesti yleisiä tietopyyntöjä, niihin vastaamisesta aiheutuva hallinnollinen rasitus olisi ECRIS-työnkulun suurin kustannus (arviolta jopa 78 miljoonaa euroa). Ehdotetun ratkaisun ansiosta nämä kustannukset säästyisivät.

- **Perusoikeudet**

Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklan 1 kohdassa todetaan, että unioni tunnustaa perusoikeuskirjassa esitetyt oikeudet, vapaudet ja periaatteet.

Ehdotettu säädös sisältää säännöksiä, joiden tarkoituksena on varmistaa, että kolmansien kansalaisten rikosrekisteritietojen vaihtoa voidaan tehostaa. Säännökset ovat asiaa koskevien perusoikeuskirjan määräysten mukaisia. Nämä määräykset koskevat mm. henkilötietojen suojaamista, yhdenvertaisuutta lain edessä ja yleistä syrjintäkieltoa.

Ehdotetut toimenpiteet eivät vaikuta yksityis- ja perhe-elämän kunnioitusta tai tehokkaita oikeussuojakeinoja ja oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä sekä syyttömyysolettamaa koskevien oikeuksien kunnioittamiseen. Ne eivät vaikuta myöskään niiden oikeuksien kunnioittamiseen, jotka koskevat palauttamiskiellon periaatetta, suojaa palauttamis-, karkottamis- ja luovuttamistapauksissa tai muita EU:n turvapaikka- ja maahanmuuttolainsäädännössä vahvistettuja vaatimuksia ja takeita.

Säännökset eivät vaikuta perusoikeuksiin, kuten henkilötietojen suojaamiseen, enempää kuin on ehdottoman välttämätöntä rikosasioissa tehtävää oikeudellista yhteistyötä koskevan tavoitteen saavuttamiseksi, perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdassa vahvistettujen vaatimusten mukaisesti. Ehdotus perustuu menettelyihin, joita olemassa olevassa ECRIS-järjestelmässä jo sovelletaan jäsenvaltioiden kansalaisiin. Toteuttamistavaksi on valittu hajautettu järjestelmä, jonka avulla selvitetään, missä jäsenvaltio(i)ssa on rikosrekisteritietoja tietyistä kolmannen maan kansalaisesta tai kansalaisuudettomasta henkilöstä. Lisäksi on päätetty käyttää tietojen minimointia koskevaa uusinta teknologiaa. Näin on otettu huomioon Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö asioissa Digital Rights Ireland Ltd¹⁶ ja Maximilian Schrems v. Data Protection Commissioner¹⁷.

Koska sormenjälkitietojen käytöllä saattaa olla vaikutuksia perusoikeuksiin, ehdotetussa säädöksessä säädetään tunnistetietojen poistamistekniikoiden ja sellaisten tehokkaiden välineiden käytöstä, joiden avulla voidaan myös välttää virheellisten osumien riski. Näin voidaan estää suhteeton puuttuminen perusoikeuksiin, kuten henkilötietojen suojaan ja oikeuteen nauttia yksityiselämän kunnioitusta.

Ehdotettujen toimenpiteiden tavoitteisiin kuuluu myös lasten suojeleminen kaltoinkohtelun ja hyväksikäytön riskiltä varmistamalla, että lasten parissa työskentelevistä henkilöistä tehdään asianmukainen turvallisuusselvitys. Näin työnantajat voivat tarkistaa tehokkaasti, onko työnhakijaa mahdollisesti kielletty aiempien rikostuomioiden vuoksi osallistumasta sellaiseen toimintaan, jossa ollaan suoraan ja säännöllisesti tekemisissä lasten kanssa.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että säännökset pannaan täysimääräisesti täytäntöön perusoikeuskirjassa vahvistettuja perusoikeuksia ja periaatteita noudattaen.

Kolmansien maiden kansalaisiin ja kansalaisuudettomiin henkilöihin sovellettavaa ECRIS-järjestelmää koskevien säännösten saattamisessa osaksi kansallisia lainsäädäntöjä ja niiden soveltamisessa ei pitäisi suhteettomasti puuttua maahanmuuttajien ja turvapaikanhakijoiden perusoikeuksiin eikä etenkin suojaan palauttamis- ja karkottamistapauksessa, oikeuteen saada turvapaikka ja henkilötietojen suojaan (tältä osin on myös estettävä riski tietojen siirtämisestä kolmansiin maihin, etenkin kun on kyse kansainvälisen suojelun tarpeessa olevista henkilöistä). Perusoikeuksiin mahdollisesti kohdistuvien kielteisten vaikutusten tarpeellisuutta ja oikeasuhteisuutta olisi arvioitava huolellisesti EU:n turvapaikka- ja maahanmuuttolainsäädännön valossa.

Jäsenvaltioiden olisi harkittava, olisiko kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden voitava tietyissä olosuhteissa pyytää ja saada rikosrekisteriote ECRIS-järjestelmän kautta, etenkin kun on kyse vilpittömässä mielessä toimivista työnhakijoista, kun heidän aiempaan oleskeluunsa muissa jäsenvaltioissa ei liity epäilyksiä.

Jäsenvaltioiden on myös varmistettava, että rekisteröidyillä on oikeus tutustua tietoihinsa ja saada ne oikaistuksi. Lisäksi käytössä on oltava tehokkaat oikeussuojakeinot, joiden nojalla rekisteröidyt voivat kiistää virheelliset rikosrekisteritiedot oikeussuojakeinoin liittyvien vaatimusten mukaisesti. Nämä vaatimukset koskevat muun muassa oikeusavun sekä tulkkaus- ja käännöspalvelujen saatavuutta.

Ehdotettujen toimenpiteiden soveltamista koskevassa kertomuksessa komissio arvioi myös toimenpiteiden ja niiden täytäntöönpanon vaikutusta perusoikeuksiin. Se perustaa arviointinsa osittain vertailuun, jossa tarkastellaan vaikutuksia yhtäältä kolmansien maiden kansalaisten ja

¹⁶ Unionin tuomioistuimen tuomio 8.4.2014, Digital Rights Ireland Ltd, C-293/12, ECLI:EU:C:2014:238.

¹⁷ Unionin tuomioistuimen tuomio 6.10.2015, Maximilian Schrems v. Data Protection Commissioner, C-362/14, ECLI:EU:C:2015:650.

toisaalta unionin kansalaisten perusoikeuksiin. Komissio kiinnittää arvioinnissaan erityistä huomiota sormenjälkitietojen sekä muiden biometristen ja tunnistetietojen käytön tarpeellisuuteen ja oikeasuhteisuuteen ottaen huomioon saadut kokemukset sekä anonymisointia ja virheellisten osumien välttämistä varten käytetyt välineet ja tekniikat. Tämän arvioinnin tulokset on otettava huomioon mahdollisissa järjestelmän myöhempää tarkistamista koskevissa ehdotuksissa.

Ehdotus ei estä soveltamasta jäsenvaltioiden kansalliseen lainsäädäntöön perustuvia velvoitteita, kuten sääntöjä, jotka koskevat alaikäisille ja lapsille annettujen tuomioiden kirjaamista kansallisiin rikosrekistereihin. Se ei myöskään estä soveltamasta jäsenvaltioiden perustuslakia tai niitä sitovia kansainvälisiä sopimuksia. Nämä sopimukset voivat liittyä erityisesti Euroopan ihmisoikeussopimukseen, jonka osapuolia kaikki jäsenvaltiot ovat.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Direktiivin täytäntöönpanoon on varattu tammikuun 2017 ja joulukuun 2020 väliselle ajalle 10 760 000 euroa.¹⁸ Ehdotettu rahoitus on nykyisen monivuotisen rahoituskehysten mukainen. Kustannukset katetaan oikeusalan ohjelmasta. Sitoumusaikataulu perustuu mukautuksiin, joita EU:n ja jäsenvaltioiden tasolla odotetaan tarvittavan kolmen ensimmäisen vuoden aikana. Kolmannesta täytäntöönpanovuodesta alkaen ylläpitokustannukset vakiintuvat 1 602 000 miljoonaan euroon vuodessa. Rahoitusta tarkastellaan lähemmin ehdotuksen liitteenä olevassa rahoitus selvityksessä.

5. LISÄTIEDOT

• Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt

Kahden vuoden kuluttua säädöksen hyväksymisestä komissio arvioi, onko se saatettu asianmukaisella tavalla osaksi jäsenvaltioiden kansallista lainsäädäntöä. Se myös tarkastelee niiden toimenpiteiden tuloksellisuutta, joiden avulla jäsenvaltiot ovat pyrkineet saavuttamaan edellä esitetyt tavoitteet. Komissio päättää tarvittavista jatkotoimista tämän arvion perusteella.

Nykyinen ECRIS-asiantuntijaryhmä seuraa jatkuvasti direktiivin täytäntöönpanoa jäsenvaltioissa. Ryhmässä myös vaihdetaan parhaita käytänteitä, jotka liittyvät rikosrekisteritietojen vaihtoon EU:n tasolla, myös siltä osin kuin tiedot koskevat kolmansien maiden kansalaisia ja kansalaisuudettomia henkilöitä.

• Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset

1 artikla

1 kohta:

Puitepäättöksen 1 artiklaa on laajennettu, jotta voidaan tehostaa kolmansien maiden kansalaisia ja kansalaisuudettomia henkilöitä koskevien rikosrekisteritietojen vaihtoa. Säädöksen tarkoitukseen sisältyy nyt velvoite, jonka mukaan tuomiojäsenvaltion on tallennettava kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden rikosrekisteritiedot, myös sormenjälkitiedot.

2 kohta:

¹⁸ Yksityiskohtaisia tietoja esitetään rahoitus selvityksen kohdassa 3.2.1, joka koskee toimintamäärärahojen kokonaismäärää.

Puitepäättöksen 1 artiklan a alakohdassa esitetty 'tuomiojäsenvaltion' määritelmä on siirretty määritelmiä koskevaan 2 artiklaan. Määritelmä kattaa nyt kaikki tuomiot riippumatta siitä, onko ne annettu toisen jäsenvaltion kansalaiselle vai kolmansien maiden kansalaisille tai kansalaisuudettomille henkilöille.

Artiklaan on lisätty 'kolmannen maan kansalaisen' määritelmä sen selventämiseksi, että tähän ryhmään kuuluvat myös kansalaisuudettomat henkilöt ja henkilöt, joiden kansalaisuus ei ole tiedossa.

3 kohta:

Puitepäättöksen 4 artiklan 1 kohtaa on muutettu, jotta voidaan varmistaa, että jäsenvaltioiden velvollisuus lisätä rikosrekisteritietoihin tuomitun kansalaisuus (tai kansalaisuudet) kattaa nyt myös kolmansien maiden kansalaisten kansalaisuuden tai kansalaisuudet. Tieto kansalaisuudesta on välttämätön, jotta keskusviranomaiset voivat selvittää, missä jäsenvaltiossa on tietoja kyseisestä henkilöstä.

4 kohta:

Uudessa 4 a artiklassa asetetaan kullekin jäsenvaltiolle seuraavat velvollisuudet, jotka koskevat kolmansien maiden kansalaisille ja kansalaisuudettomille henkilöille sen alueella annettuja tuomioita: velvollisuus tallentaa rikosrekisteritiedot; velvollisuus toimittaa muille jäsenvaltioille anonymisoitu suodateindeksi, joka sisältää sen alueella tuomittujen kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden henkilötiedot, jotta voidaan selvittää, missä jäsenvaltioissa on rikosrekisteritietoja tällaisesta henkilöstä; ja velvollisuus päivittää suodateindeksiä, kun siihen sisältyviä tietoja poistetaan tai muutetaan. Jäsenvaltion katsotaan noudattaneen tallentamista koskevaa velvoitetta myös siinä tapauksessa, että tiedot on tallennettu rikosrekisteritietokannan sijasta muuhun tietokantaan, johon keskusviranomaisella on pääsy.

Lopuksi artiklassa säädetään, että sitä sovelletaan riippumatta siitä, onko henkilöllä myös unionin kansalaisuus. Näin voidaan varmistaa, että tiedot voidaan löytää riippumatta siitä, onko toinen kansalaisuus tiedossa vai ei; henkilön rikosrekisteri ja suodateindeksi sisältävät tiedot, jotka hänestä on tallennettu jäsenvaltion kansalaisena.

5 kohta:

Tässä kohdassa säädetään suodateindeksin vastaanottavien jäsenvaltioiden oikeudesta tehdä siihen hakuja.

6 kohta:

Puitepäättöksen 6 artiklaa on selkeytetty poistamalla siitä säännökset, joiden voimassaolo on päättynyt (2 kohta ja 3 kohdan johdantolause).

Lisäksi 6 artiklan 3 kohdassa asetetaan jäsenvaltiolle velvollisuus toimittaa kolmannen maan kansalaiselle tai kansalaisuudettomalle henkilölle pyynnöstä ote hänen omista rikosrekisteritiedoistaan yhdessä muista jäsenvaltioista saatujen tietojen kanssa, samalla tavoin kuin unionin kansalaisille.

7 kohta:

7 artiklaan lisätään uusi 4 a kohta, jonka mukaan kolmannen maan kansalaista tai kansalaisuudetonta henkilöä koskevaa tietopyyntöä on käsiteltävä samalla tavoin kuin unionin kansalaista koskevaa tietopyyntöä. Artiklan 1 ja 4 a kohtaa tulkitaan samalla tavalla: pyynnön vastaanottavan keskusviranomaisen on toimitettava tiedot rikostuomioista, jotka kolmannen maan kansalaiselle tai kansalaisuudettomalle henkilölle on annettu keskusviranomaisen omassa jäsenvaltiossa, sekä tiedot kyseiselle henkilölle kolmansissa maissa annetuista tuomioista, jotka on sisällytetty keskusviranomaisen rikosrekisteriin.

Tämän seurauksena poistetaan puitepäättöksen 7 artiklan 3 kohdassa oleva viittaus kolmansien maiden kansalaisiin ja kansalaisuudettomiin henkilöihin.

8 kohta:

Viittauksia henkilötietoihin laajennetaan niin, että ne kattavat myös kolmansien maiden kansalaisia ja kansalaisuudettomia henkilöitä koskevat uudet säännökset.

9 kohta:

Ehdotuksen 11 artiklan 3 kohdassa on nimenomainen viittaus eurooppalaiseen rikosrekisteritietojärjestelmään ja standardoituun muotoon. Artiklan 3 kohdan ensimmäinen virke on poistettu, koska se on käynyt tarpeettomaksi määräajan umpeuduttua.

Artiklan 5 kohdassa asetetaan jäsenvaltioita koskevat tekniset velvollisuudet suhteessa direktiivin nojalla toteutettaviin tehtäviin. Tämä koskee sekä nykyistä tiedonvaihtojärjestelmää että uutta anonymisoitua suodateindeksiin perustuvaa osuma / ei osumaa -järjestelmää. Tietojenvaihdon helpottamiseksi toteutettavat tekniset ja hallinnolliset järjestelyt esitetään täytäntöönpanosäädöksissä.

Artiklan 4 kohdassa säädetään tietojen toimittamisesta siinä tapauksessa, että ECRIS ei ole käytettävissä; kohdassa yhdistetään puitepäättöksen 11 artiklan 5 ja 3 artiklan säännökset. Puitepäättöksen 11 artiklan 4 kohdan säännökset on siirretty 11 b artiklaan (täytäntöönpanosäädökset).

Artiklan 5 kohta korvaa voimassa olevan 11 artiklan 5 kohdan. Siinä velvoitetaan jäsenvaltiot ilmoittamaan jatkossa komissiolle (eikä neuvostolle), milloin ne pystyvät käyttämään ECRIS-järjestelmää ja uutta suodateindeksiä.

Puitepäättöksen 11 artiklan 7 kohta poistetaan. Jäsenvaltioiden velvollisuudesta tehdä tarvittavat tekniset muutokset tietyssä määräajassa säädetään ehdotetun direktiivin 3 artiklan 3 kohdassa.

10 kohta:

Uuteen 11 a artiklaan on sisällytetty keskeiset kohdat neuvoston päätöksestä 2009/316/YOS, joka koskee ECRIS-järjestelmän perustamista ja rikosrekisteritietojen vaihdon järjestämistä jäsenvaltioiden kesken.

11 ja 12 kohta:

Komiteamenettely otetaan käyttöön, jotta komissio saa tarvittavat välineet tietojenvaihdon teknisten edellytysten toteuttamiseksi, niin että se toimii käytännössä. Valittu menettely on tarkastelumenettely. Sitä käytetään erityisesti standardoituun muotoon liittyvien

täytäntöönpanotoimien antamiseksi; nyt näistä toimenpiteistä säädetään neuvoston päätöksessä 2009/316/YOS.

13 kohta:

Uusi 13 a artikla koskee komission raportointi- ja tarkasteluvelvollisuuksia.

Neuvoston päätöksen 2009/316/YOS 7 artiklassa säädetty nykyinen raportointivelvollisuus, eli ECRIS-järjestelmässä tapahtuvaa tietojenvaihtoa koskeva tavanomainen raportointivelvollisuus, sisällytetään puitepäätökseen (13 a artiklan 4 kohta).

2 artikla:

Tällä säännöksellä korvataan neuvoston päätös 2009/316/YOS. Päätöksen sisältö on suurelta osin sisällytetty puitepäätökseen, ja se otetaan huomioon myös täytäntöönpanotoimenpiteissä 11 b artiklan mukaisesti.

3 artikla:

Vaikuttaisi asianmukaiselta säätää 12 kuukauden siirtymäajasta, koska komissio ja jäsenvaltiot voivat käyttää olemassa olevaa teknologiaa ja jäsenvaltioissa jo toimivia rikosrekistereitä.

4 ja 5 artikla:

Näissä artikloissa säädetään ehdotetun direktiivin voimaantulosta ja osoituksesta (jäsenvaltiot).

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI**neuvoston puitepäättöksen 2009/315/YOS muuttamisesta kolmansien maiden kansalaisia koskevan tietojenvaihdon ja eurooppalaisen rikosrekisteritietojärjestelmän (ECRIS) osalta sekä neuvoston päätöksen 2009/316/YOS korvaamisesta**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 82 artiklan 1 kohdan d alakohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Unioni on asettanut tavoitteekseen tarjota Euroopan kansalaisille vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen, jolla ei ole sisärajoja ja jolla taataan henkilöiden vapaa liikkuvuus, toteuttaen samalla rikollisuuden ehkäisyä ja torjuntaa koskevat aiheelliset toimenpiteet.
- (2) Tämä tavoite edellyttää, että tiedot jäsenvaltioissa annetuista rikostuomioista voidaan ottaa huomioon myös tuomiojäsenvaltion ulkopuolella, sekä uusien rikosasioiden käsittelyn yhteydessä neuvoston puitepäättöksen 2008/675/YOS¹⁹ mukaisesti että uusien rikosten ehkäisemiseksi.
- (3) Tämä tavoite edellyttää rikosrekisteritietojen vaihtoa jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä. Näiden tietojen vaihto on järjestetty ja sitä helpotetaan neuvoston puitepäättöksessä 2009/315/YOS²⁰ vahvistetuilla säännöillä ja neuvoston päätöksellä 2009/316/YOS²¹ perustetun eurooppalaisen rikosrekisteritietojärjestelmän avulla.
- (4) ECRIS-järjestelmän oikeudellinen kehys ei kuitenkaan kata kolmansien maiden kansalaisia koskevien tietopyyntöjen erityispiirteitä riittävästi. Nykyään on jo mahdollista vaihtaa ECRIS-järjestelmässä tietoja kolmansien maiden kansalaisista, mutta käytössä ei ole menettelyä eikä mekanismeja, joka varmistaisi tällaisen tietojenvaihdon tehokkuuden.

¹⁹ Neuvoston puitepäättös 2008/675/YOS, tehty 24 päivänä heinäkuuta 2008, Euroopan unionin jäsenvaltioissa annettujen tuomioiden huomioon ottamisesta uudessa rikosprosessissa, EUVL L 220, 15.8.2008, s. 32.

²⁰ Neuvoston puitepäättös 2009/315/YOS, tehty 26 päivänä helmikuuta 2009, jäsenvaltioiden välisen rikosrekisteritietojen vaihdon järjestämisestä ja sisällöstä, EUVL L 93, 7.4.2009, s. 23.

²¹ Neuvoston päätös 2009/316/YOS, tehty 6 päivänä huhtikuuta 2009, eurooppalaisen rikosrekisteritietojärjestelmän (ECRIS) perustamisesta puitepäättöksen 2009/315/YOS 11 artiklan mukaisesti, EUVL L 93, 7.4.2009, s. 33.

- (5) Tietoja kolmansien maiden kansalaisista ei voida kerätä unionissa kansalaisuusjäsenvaltiossa, koska järjestelmä koskee jäsenvaltioiden kansalaisia, vaan tiedot tallennetaan ainoastaan niissä jäsenvaltioissa, joissa rikostuomio on annettu. Sen vuoksi tietyn henkilön koko rikoshistoria voidaan selvittää vain pyytämällä tietoja kaikilta jäsenvaltioilta.
- (6) Tällaiset yleiset tietopyynnot aiheuttavat hallinnollista raskautta kaikille jäsenvaltioille, myös niille, joilla ei ole tietoja kyseisestä kolmannen maan kansalaisesta. Käytännössä tämä kielteinen vaikutus vähentää jäsenvaltioiden halukkuutta pyytää tietoja kolmansien maiden kansalaisista ja johtaa siihen, että jäsenvaltiot käyttävät ainoastaan omiin kansallisiin rekistereihinsä tallennettuja rikosrekisteritietoja.
- (7) Rikosrekisteritietojen vaihto on tärkeä osa kaikkia rikollisuuden ja terrorismin torjuntastrategioita. Jos jäsenvaltiot käyttäisivät kaikkia ECRIS-järjestelmän tarjoamia mahdollisuuksia, se edistäisi terrorismiin ja väkivaltaisiin ääriliikkeisiin johtavan radikalisoitumisen rikosoikeudellisia vastatoimia.
- (8) Viimeaikaiset terrori-iskut ovat osoittaneet erityisesti sen, että tällaista tietojenvaihtoa on tehostettava muun muassa ulottamalla ECRIS-järjestelmä koskemaan myös kolmansien maiden kansalaisia.
- (9) Tämän seurauksena olisi perustettava järjestelmä, jonka avulla jäsenvaltion keskusviranomaisen voi nopeasti ja tehokkaasti selvittää, missä muussa jäsenvaltiossa on tallennettu rikosrekisteritietoja tietystä kolmannen maan kansalaisesta, minkä jälkeen voidaan käyttää olemassa olevaa ECRIS-järjestelmää.
- (10) Kolmansien maiden kansalaisten rikosrekisteritietoja koskeviin jäsenvaltioiden velvollisuuksiin olisi sisällytettävä myös sormenjälkitiedot tunnistamisen varmistamiseksi. Tähän velvollisuuteen sisältyvät tietojen, myös sormenjälkitietojen, tallentaminen, muiden keskusviranomaisten esittämiin tietopyyntöihin vastaaminen, sen varmistaminen, että kolmannen maan kansalaisen pyytämään rikosrekisteriotteeseen sisällytetään tarvittaessa myös muista jäsenvaltioista saadut tiedot, sekä teknisten muutosten toteuttaminen, jotta voidaan varmistaa tietojenvaihtojärjestelmän toiminta uusinta teknologiaa soveltamalla.
- (11) Koska tiettyä kolmannen maan kansalaista koskevia tietoja ei voida tallentaa mihinkään tiettyyn jäsenvaltioon, jäsenvaltioiden keskusviranomaisten olisi voitava selvittää hajautetun tietoteknologian avulla, missä muissa jäsenvaltioissa on tallennettu rikosrekisteritietoja samasta henkilöstä. Tätä tarkoitusta varten kunkin keskusviranomaisen olisi toimitettava muille jäsenvaltioille suodateindeksi, joka sisältää kyseisessä jäsenvaltiossa rikostuomion saaneiden kolmansien maiden kansalaisten tunnistetiedot anonymisoidussa muodossa. Henkilötiedot olisi anonymisoitava niin, ettei rekisteröityä voida tunnistaa niistä. Pyynnön vastaanottava jäsenvaltio voi verrata näitä tietoja omiin tietoihinsa osuma / ei osumaa -periaatteella sen selvittämiseksi, onko muissa jäsenvaltioissa rikosrekisteritietoja, ja jos osuma löytyy, missä jäsenvaltiossa tai jäsenvaltioissa niitä on. Vastaanottava jäsenvaltio voi sitten käyttää osuman perusteella ECRIS-järjestelmää tavalliseen tapaan. Sellaisten kolmansien maiden kansalaisten osalta, joilla on myös jonkin jäsenvaltion kansalaisuus, suodateindeksissä olisi oltava ainoastaan samat tiedot kuin jäsenvaltioiden kansalaisista.

- (12) Atk-pohjaisessa järjestelmässä tapahtuvan jäsenvaltioiden rikosrekisteritietojen vaihdon yhteydessä olisi sovellettava neuvoston puitepääöstä 2008/977/YOS²², jossa säädetään asianmukaisesta tietosuojan tasosta vaihdettaessa tietoja jäsenvaltioiden välillä ja annetaan samalla jäsenvaltioille mahdollisuus soveltaa kansalliseen tietojenkäsittelyyn tiukempia vaatimuksia.
- (13) Rikosrekisteritietojen vaihdossa olisi käytettävä yhteisenä viestintäinfrastruktuurina suojattuja Euroopan laajuisia julkishallinnon telematiikkapalveluja (sTESTA) tai niiden kehittämiseen pohjautuvaa järjestelmää tai muuta turvallista tietoliikenneverkkoa.
- (14) Kunkin jäsenvaltion olisi vastattava omista kustannuksistaan, jotka liittyvät sen rikosrekisteritietokannan sekä ECRIS-järjestelmän käyttöä varten tarvittavien teknisten muutosten toteuttamiseen, hallinnointiin, käyttöön ja ylläpitoon, rajoittamatta kuitenkaan unionin rahoitusohjelmien käyttöä sovellettavien sääntöjen mukaisesti.
- (15) Tässä direktiivissä kunnioitetaan perusoikeuksia ja -vapauksia ja otetaan huomioon erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustetut periaatteet, mukaan lukien oikeus henkilötietojen suojaan, yhdenvertaisuutta lain edessä koskeva periaate ja yleinen syrjintäkielto. Tämä direktiivi olisi pantava täytäntöön näiden oikeuksien ja periaatteiden mukaisesti.
- (16) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitetta eli kolmansien maiden kansalaisia koskevien rikosrekisteritietojen nopeaa ja tehokasta vaihtoa, vaan se voidaan vaadittujen synergiaetujen ja yhteentoimivuuden vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla, joten unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (17) Jotta voidaan varmistaa puitepääöksen 2009/315/YOS yhdenmukainen täytäntöönpano, neuvoston päätöksen 2009/316/YOS periaatteet olisi sisällytettävä puitepääökseen ja komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011²³ mukaisesti.
- (18) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän direktiivin hyväksymiseen, direktiivi ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan.
- (19) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyssä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 21 olevien 1 ja 2 artiklan ja 4 a artiklan 1 kohdan mukaisesti nämä jäsenvaltiot eivät osallistu tämän direktiivin hyväksymiseen, direktiivi ei sido näitä jäsenvaltioita eikä sitä sovelleta

²² Neuvoston puitepääös 2008/977/YOS, tehty 27 päivänä marraskuuta 2008, rikosasioissa tehtävässä poliisi- ja oikeudellisessa yhteistyössä käsiteltävien henkilötietojen suojaamisesta, EUVL L 350, 30.12.2008, s. 60.

²³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä, EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13.

näihin jäsenvaltioihin, sanotun kuitenkin rajoittamatta mainitun pöytäkirjan 4 artiklan soveltamista.

[tai]

Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 21 olevien 3 artiklan ja 4 a artiklan 1 kohdan mukaisesti nämä jäsenvaltiot ovat ilmoittaneet haluavansa osallistua tämän direktiivin hyväksymiseen ja soveltamiseen.

(20) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 45/2001²⁴ 28 artiklan 2 kohdan mukaisesti, ja hän on antanut lausunnon [...]²⁵,

(21) Puitepäättöstä 2009/315/YOS olisi sen vuoksi muutettava vastaavasti,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Muutetaan puitepäättös 2009/315/YOS seuraavasti:

1) Korvataan 1 artikla seuraavasti:

"1 artikla

Kohde

Tässä puitepäättöksessä

- a) määritetään, miten tuomiojäsenvaltio jakaa tietoja tuomioista muiden jäsenvaltioiden kanssa;
- b) määritetään tietojen säilyttämistä koskevat tuomiojäsenvaltion velvollisuudet ja täsmennetään, miten sen on vastattava rikosrekisteritietoja koskeviin pyyntöihin;
- c) perustetaan rikostuomioita koskevaa tietojenvaihtoa varten yksittäisten jäsenvaltioiden rikosrekisteritietokantoihin perustuva hajautettu tietotekniikkajärjestelmä, eurooppalainen rikosrekisteritietojärjestelmä (ECRIS).";

2) Lisätään 2 artiklaan alakohdat seuraavasti:

"d) 'tuomiojäsenvaltiolla' jäsenvaltiota, jossa tuomio annetaan;

e) 'kolmannen maan kansalaisella' muun maan kuin jäsenvaltion kansalaista tai kansalaisuudetonta henkilöä tai henkilöä, jonka kansalaisuus ei ole tiedossa jäsenvaltiossa, jossa hänelle annetaan tuomio.";

3) Korvataan 4 artiklan 1 kohta seuraavasti:

"1. Kunkin jäsenvaltion on toteutettava tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että kaikkiin sen alueella annettuihin tuomioihin liitetään, kun tiedot viedään

²⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 45/2001, annettu 18 päivänä joulukuuta 2000, yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta, EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1.

²⁵ EUVL C...

sen rikosrekisteriin, tiedot tuomitun kansalaisuudesta tai kansalaisuuksista, jos kyseessä on jonkin toisen jäsenvaltion tai kolmannen maan kansalainen.”;

4) Lisätään artikla seuraavasti:

”4 a artikla

Tuomiojäsenvaltion velvollisuudet kolmansien maiden kansalaisia koskevien tuomioiden osalta

1. Jäsenvaltion, jossa annetaan tuomio kolmannen maan kansalaiselle, on tallennettava seuraavat tiedot, paitsi jos se on poikkeuksellisissa yksittäistapauksissa mahdotonta:
 - a) tuomittua henkilöä koskevat tiedot (koko nimi, syntymäaika, syntymäpaikka (kaupunki ja maa), sukupuoli, kansalaisuus ja – tapauksen mukaan – aikaisemmat nimet),
 - b) tuomion luonteeseen liittyvät tiedot (tuomion antamispäivä, tuomioistuimen nimi, päivä, jona päätös sai lainvoiman),
 - c) tuomioon johtaneeseen rikokseen liittyvät tiedot (tuomion perusteena olevan rikoksen tekopäivä, rikoksen nimi tai oikeudellinen luokitus sekä viittaus siihen sovellettavan lain säännöksiin),
 - d) tuomion sisältöön liittyvät tiedot, joihin kuuluvat varsinkin rangaistus ja mahdolliset oheisseuraamukset, turvaamistoimenpiteet ja rangaistuksen toimeenpanoa muuttavat myöhemmät päätökset,
 - e) tuomitun vanhempien nimet,
 - f) tuomion viitenumero,
 - g) rikospaikka,
 - h) tapauksen mukaan rikostuomiosta johtuvat oikeudenmenetykset,
 - i) tuomitun henkilötunnus tai tuomitun henkilötodistuksen tyyppi ja numero,
 - j) henkilön sormenjäljet;
 - k) tapauksen mukaan sala- ja/tai lisänimi (-nimet).
2. Keskusviranomaisen on luotava suodateindeksi, joka sisältää 1 kohdan a, e, i, j ja k alakohdassa tarkoitetut anonymisoidut tiedot sen jäsenvaltiossa tuomituista kolmansien maiden kansalaisista. Keskusviranomaisen on toimitettava tämä suodateindeksi ja sen päivitykset kaikille jäsenvaltioille.
3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin tietoihin tehtyjen muutosten tai poistojen perusteella on välittömästi tehtävä vastaavat muutokset tai poistot 1 kohdassa tallennettuihin tietoihin, jotka sisältyvät tuomiojäsenvaltion keskusviranomaisen 2 kohdan mukaisesti luomaan suodateindeksiin.
4. Edellä olevaa 2 ja 3 kohtaa sovelletaan suodateindeksiin myös sellaisten kolmansien maiden kansalaisten osalta, joilla on jonkin jäsenvaltion kansalaisuus, siltä osin kuin keskusviranomaisen tallentaa 1 kohdan a, e, i, j ja k kohdassa tarkoitetut tiedot jäsenvaltioiden kansalaisista.
5. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan tuomioihin, jotka annetaan [12 kuukautta hyväksymisestä] jälkeen.

Edellä olevaa 2 kohtaa sovelletaan tietoihin, jotka jo sisältyvät rikosrekisteriin [12 kuukautta hyväksymisestä], ja tietoihin tuomioista, jotka annetaan [12 kuukautta hyväksymisestä] jälkeen.”;

5) Lisätään artikla seuraavasti:

”4 b artikla

Suodateindeksien käyttö

1. Jotta voitaisiin selvittää, missä jäsenvaltioissa on rikosrekisteritietoja tietystä kolmannen maan kansalaisesta, jäsenvaltioiden keskusviranomaiset voivat tehdä hakuja 4 a artiklan mukaisesti toimitettuihin suodateindekseihin verratakseen niissä olevia tietoja omiin 4 a artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin tietoihinsa. Suodateindeksejä ei saa käyttää muihin kuin 6 artiklassa tarkoitettuihin tarkoituksiin.
2. Tätä artiklaa sovelletaan myös sellaiseen kolmannen maan kansalaiseen, jolla on jonkin jäsenvaltion kansalaisuus.”;

6) Muutetaan 6 artikla seuraavasti:

- a) poistetaan 2 kohta;
- b) korvataan 3 kohta seuraavasti:

”3. Kun jäsenvaltion kansalainen pyytää tietoja omasta rikosrekisteristään muun jäsenvaltion kuin kansalaisuusjäsenvaltionsa keskusviranomaiselta, kyseisen keskusviranomaisen on, jos kyseinen henkilö on tai on ollut pyynnön esittäneen tai pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion asukas tai kansalainen, esitettävä pyyntö henkilön kansalaisuusjäsenvaltion keskusviranomaiselle tietojen saamiseksi rikosrekisteristä, jotta nämä tiedot voidaan lisätä kyseiselle henkilölle toimitettavaan rikosrekisteriotteeseen.

Kun kolmannen maan kansalainen, jolla ei ole minkään jäsenvaltion kansalaisuutta, pyytää jäsenvaltion keskusviranomaiselta tietoja omasta rikosrekisteristään, tämän keskusviranomaisen on toimitettava pyyntö vain niiden jäsenvaltioiden keskusviranomaisille, joilla on tietoja kyseisen henkilön rikosrekisteristä, näiden tietojen saamiseksi rikosrekisteristä, jotta ne voidaan lisätä kyseiselle henkilölle toimitettavaan rikosrekisteriotteeseen.”;

7) Korvataan 7 artiklan 4 kohta seuraavasti:

- ”4. Kun jäsenvaltion kansalaista koskevia rikosrekisteritietoja pyydetään 6 artiklan mukaisesti muun jäsenvaltion kuin hänen kansalaisuusjäsenvaltionsa keskusviranomaiselta, pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion on toimitettava rikosrekisterissään olevat, tässä jäsenvaltiossa annettuja tuomioita koskevat tiedot siinä laajuudessa kuin keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen 13 artiklassa määrätään.
- 4a. Kun kolmannen maan kansalaisia koskevia rikosrekisteritietoja pyydetään 6 artiklan mukaisesti rikosasian käsittelyä varten, pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion on toimitettava pyynnön esittäneen jäsenvaltion keskusviranomaiselle tiedot, jotka koskevat pyynnön vastaanottaneessa jäsenvaltiossa annettuja tuomioita, sekä sellaiset kolmansissa maissa annettuja

tuomioita koskevat tiedot, jotka on toimitettu sille ja tallennettu sen rikosrekisteriin.

Jos tällaisia tietoja pyydetään muuta tarkoitusta kuin rikosasian käsittelyä varten, sovelletaan tämän artiklan 2 kohdan säännöksiä soveltuvien osin.”;

8) Muutetaan 9 artikla seuraavasti:

- a) korvataan 1 kohdassa ilmaisu ”7 artiklan 1 ja 4 kohdan” ilmaisulla ”7 artiklan 1, 4 ja 4 a kohdan”;
- b) korvataan 2 kohdassa ilmaisu ”7 artiklan 2 ja 4 kohdan” ilmaisulla ”7 artiklan 2, 4 ja 4 a kohdan”;
- c) korvataan 3 kohdassa ilmaisu ”7 artiklan 1, 2 ja 4 kohdan” ilmaisulla ”7 artiklan 1, 2, 4 ja 4 a kohdan”;

9) Korvataan 11 artiklan 3–7 kohta seuraavasti:

- ”3. Jäsenvaltioiden keskusviranomaisten on toimitettava 4 artiklassa tarkoitetut tiedot, 4 a artiklassa tarkoitettu suodateindeksi, 6 artiklassa tarkoitetut pyynnöt, 7 artiklassa tarkoitetut vastaukset ja muut tarvittavat tiedot sähköisesti käyttäen ECRIS-järjestelmää ja standardoitua muotoa täytäntöönpanosäädöksissä vahvistettujen vaatimusten mukaisesti.
4. Jos 3 kohdassa tarkoitettu toimitustapa ei ole käytettävissä, jäsenvaltioiden keskusviranomaisten on sen ollessa pois käytöstä toimitettava kaikki 3 kohdassa tarkoitetut tiedot, 4 a artiklassa tarkoitettua suodateindeksiä lukuun ottamatta, millä tahansa tavalla, josta jää kirjallinen merkintä ja jonka avulla vastaanottavan jäsenvaltion keskusviranomainen pystyy toteamaan niiden aitouden.
5. Kunkin jäsenvaltion on toteutettava tarvittavat tekniset muutokset voidakseen käyttää 3 kohdassa tarkoitettua standardoitua muotoa ja 4 a ja 4 b artiklassa tarkoitettua suodateindeksiä ja lähettää sähköisesti kaikki 3 kohdassa tarkoitetut tiedot muille jäsenvaltioille ECRIS-järjestelmän kautta. Kunkin jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle päivämäärä, josta lähtien se voi toimittaa tietoja tällä tavoin ja käyttää 4 a ja 4 b artiklassa tarkoitettua suodateindeksiä.”;

10) Lisätään artikla seuraavasti:

”11 a artikla

Eurooppalainen rikosrekisteritietojärjestelmä (ECRIS)

1. Jotta rikosrekisteritietoja voitaisiin vaihtaa sähköisesti tämän puitepäättöksen mukaisesti, perustetaan yksittäisten jäsenvaltioiden rikosrekisteritietoihin perustuva hajautettu tietotekniikkajärjestelmä, eurooppalainen rikosrekisteritietojärjestelmä (ECRIS). Se koostuu seuraavista osista:
 - a) liitäntäohjelmisto, joka on laadittu yhteensopivaksi yhteisten protokollien kanssa niin, että tietoja voidaan vaihtaa jäsenvaltioiden rikosrekisteritietokantojen välillä;
 - b) suodateindeksiohjelmisto, joka on laadittu yhteensopivaksi yhteisten protokollien kanssa niin, että keskusviranomaiset voivat verrata omia 4 a ja 4 b artiklassa tarkoitettuja tietojaan muiden keskusviranomaisten tietoihin, ja varmistaa samalla, että henkilötiedot ovat täysin suojatut;

- c) keskusviranomaisten yhteinen viestintäinfrastruktuuri, joka toimii suojatussa verkossa.

ECRIS varmistaa toisille jäsenvaltioille toimitettujen rikosrekisteritietojen luottamuksellisuuden ja eheyden.

2. Kaikki rikosrekisteritiedot on tallennettava ainoastaan jäsenvaltioiden ylläpitämiin tietokantoihin.
3. Jäsenvaltioiden keskusviranomaisilla ei saa olla verkossa suoraa pääsyä toisten jäsenvaltioiden rikosrekisteritietokantoihin.
4. Rikosrekisteritietojen tallentamiseen, lähettämiseen ja vastaanottamiseen tarkoitettujen ohjelmistojen ja tietokantojen toiminta on asianomaisen jäsenvaltion vastuulla.
5. Komissio vastaa yhteisen viestintäinfrastruktuurin toiminnasta. Toiminnan on täytettävä turvallisuusvaatimukset ja vastattava täysin ECRISin tarpeita.
6. Komissio tarjoaa 1 kohdassa tarkoitetun ohjelmiston, yleiset tukipalvelut ja teknistä apua sekä kerää ja laatii tilastoja.
7. Kunkin jäsenvaltion on vastattava itse omista kustannuksistaan, jotka aiheutuvat sen kansallisen rikosrekisteritietokannan ja 1 kohdassa tarkoitetun ohjelmiston toteuttamisesta, hallinnoinnista, käytöstä ja ylläpidosta.

Komissio vastaa kustannuksista, jotka johtuvat ECRISin yhteisen viestintäinfrastruktuurin toteuttamisesta, hallinnoinnista, käytöstä, ylläpidosta ja tulevasta kehittämisestä sekä liitännäishojelmiston ja 1 kohdassa tarkoitetun ohjelmiston toteuttamisesta ja tulevasta kehittämisestä.”;

- 11) Lisätään artikla seuraavasti:

”11 b artikla

Täytäntöönpanosäädökset

1. Komissio vahvistaa seuraavat seikat täytäntöönpanosäädöksillä:
 - a) 11 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu standardoitu muoto, myös siltä osin kuin on kyse tuomioon johtanutta rikosta ja tuomion sisältöä koskevista tiedoista;
 - b) säännöt, jotka koskevat ECRISin, 4 a ja 4 b artiklassa tarkoitetun suodateindeksin ja sormenjälkitietojen vaihdon teknistä toteutusta;
 - c) muut keinot, jotka liittyvät rikostuomioita koskevan tietojenvaihdon järjestämiseen ja helpottamiseen jäsenvaltioiden keskusviranomaisten välillä, kuten:
 - i) keinot, joilla helpotetaan välitettyjen tietojen ymmärtämistä ja konekääntämistä;
 - ii) keinot, joiden avulla tietoja voidaan vaihtaa sähköisesti, erityisesti käytettävät tekniset standardit, sekä tarvittaessa sovellettavat vaihtomenettelyt.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 12 a artiklan 2 kohdassa tarkoitetun tarkastelumenettelyn mukaisesti.”;

- 12) Lisätään artikla seuraavasti:

”12 a artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 182/2011²⁶ tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän artiklaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.”;

13) Lisätään artikla seuraavasti:

”13 a artikla

Komission suorittama raportointi ja uudelleentarkastelu

1. Komissio esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän puitepäätyksen soveltamisesta viimeistään [24 kuukautta täytäntöönpanosta]. Kertomuksessa arvioidaan, ovatko jäsenvaltiot toteuttaneet tämän puitepäätyksen noudattamisen edellyttämät toimenpiteet, tekniset täytäntöönpanotoimet mukaan lukien.
2. Kertomukseen liitetään tarvittaessa asiaa koskevia lainsäädäntöehdotuksia.
3. Komission yksiköt julkaisevat säännöllisesti kertomuksen ECRIS-järjestelmässä tapahtuvasta rikosrekisteritietojen vaihdosta erityisesti 11 a artiklan 6 kohdassa tarkoitettujen tilastojen perusteella. Tämä kertomus julkaistaan ensimmäisen kerran vuoden kuluttua 1 kohdassa tarkoitettun kertomuksen esittämisestä.”.

2 artikla

Päätöksen 2009/316/YOS korvaaminen

Korvataan päätös 2009/316/YOS niiden jäsenvaltioiden osalta, joita tämä direktiivi sitoo, tämän kuitenkaan rajoittamatta näiden jäsenvaltioiden velvollisuuksia, jotka koskevat päätöksen noudattamiseksi toteutettavien toimenpiteiden toteuttamiselle asetetun määräajan noudattamista.

3 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään [12 kuukautta hyväksymisestä]. Niiden on viipymättä toimitettava nämä säännökset kirjallisina komissiolle.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

²⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä, EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13.

3. Jäsenvaltioiden on toteutettava 11 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut tekniset muutokset viimeistään [12 kuukautta hyväksymisestä].

4 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sen 2 artiklaa sovelletaan [*päivästä, johon mennessä tämä direktiivi on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä*].

5 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu jäsenvaltioille perussopimusten mukaisesti.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

- 1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi
- 1.2. Toimintalohko(t) toimintoperusteisessa johtamis- ja budjetointijärjestelmässä (ABM/ABB)
- 1.3. Ehdotuksen/aloitteen luonne
- 1.4. Tavoite (Tavoitteet)
- 1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut
- 1.6. Toiminnan ja sen rahoitusvaikutusten kesto
- 1.7. Hallinnointitapa (Hallinnointitavat)

2. HALLINNOINTI

- 2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt
- 2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä
- 2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

- 3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat
- 3.2. Arviodut vaikutukset menoihin
 - 3.2.1. *Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista menoihin*
 - 3.2.2. *Arviodut vaikutukset toimintamäärärahoihin*
 - 3.2.3. *Arviodut vaikutukset hallintomäärärahoihin*
 - 3.2.4. *Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen kanssa*
 - 3.2.5. *Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet*
- 3.3. Arviodut vaikutukset tuloihin

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi neuvoston puitepäättöksen 2009/315/YOS muuttamisesta kolmansien maiden kansalaisia koskevan tietojenvaihdon ja eurooppalaisen rikosrekisteritietojärjestelmän (ECRIS) osalta sekä neuvoston päätöksen 2009/316/YOS korvaamisesta

1.2. Toimintalohko(t) toimintoperusteisessa johtamis- ja budjetointijärjestelmässä (ABM/ABB)²⁷

Toimintalohko 33 Oikeus- ja kuluttaja-asiat
Toiminto toimintoperusteisessa budjetointijärjestelmässä 33 03 Oikeusasiat

1.3. Ehdotuksen/aloitteen luonne

- ☐ Ehdotus/aloite liittyy **uuteen toimeen**.
- ☐ Ehdotus/aloite liittyy **uuteen toimeen, joka perustuu pilottihankkeeseen tai valmistelutoimeen**.²⁸
- ☒ Ehdotus/aloite liittyy **käynnissä olevan toimen jatkamiseen**.
- ☐ Ehdotus/aloite liittyy **toimeen, joka on suunnattu uudelleen**.

1.4. Tavoite (Tavoitteet)

1.4.1. *Komission monivuotinen strateginen tavoite (monivuotiset strategiset tavoitteet), jonka (joiden) saavuttamista ehdotus/aloite tukee*

- yhteisen turvallisuuden ja oikeuden alueen toiminnan parantaminen kehittämällä rikosasioita koskevien tietojen vaihtoa kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden osalta.
- rikollisuuden vähentäminen ja rikollisuuden ehkäisemisen edistäminen (myös terrorismin osalta).
- Kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden sekä EU:n kansalaisten yhdenvertaisen kohtelun varmistaminen rikosrekisteritietojen tehokkaan vaihdon yhteydessä.

1.4.2. *Eriyistavoite (eriyistavoitteet) sekä toiminto (toiminnot) toimintoperusteisessa johtamis- ja budjetointijärjestelmässä*

Eriyistavoite

- kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden rikosrekisteritietojen vaihdon lisääminen ECRIS-järjestelmän kautta.

Toiminto (toiminnot) toimintoperusteisessa johtamis- ja budjetointijärjestelmässä

Toiminta 33 03

²⁷

ABM: toimintoperusteinen johtaminen; ABB: toimintoperusteinen budjetointi.

²⁸

Sellaisina kuin nämä on määritelty varainhoitoasetuksen 54 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa.

1.4.3. Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset

Selvitys siitä, miten ehdotuksella/aloitteella on tarkoitus vaikuttaa edunsaajien/kohderyhmän tilanteeseen

Aloitteen tavoitteena on luoda yhteinen mekanismi, jonka avulla voidaan toteuttaa standardoitu, nopea, koordinoitu ja tehokas tietojenvaihto jäsenvaltioiden välillä. Tavoitetta rikostuomioita koskevassa tietojenvaihdossa käytettävän yhteisen mekanismin luomisesta ei voida saavuttaa yksittäisten jäsenvaltioiden toimin, vaan se edellyttää kaikkien jäsenvaltioiden yhteistä toimintaa. Ei voida odottaa, että jäsenvaltioiden tasolla toteutettujen koordinoimattomien toimien avulla voitaisiin saavuttaa riittävät mittakaavaedut, niin että järjestelmän nykyiseen käyttöön liittyvät puutteet voitaisiin korjata.

1.4.4. Tulos- ja vaikutusindikaattorit

Selvitys siitä, millaisin indikaattorein ehdotuksen/aloitteen toteuttamista seurataan

Kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden rikosrekisteritietojen vaihto suhteessa rikoksesta tuomittuihin kolmansien maiden kansalaisiin ja kansalaisuudettomiin henkilöihin ja heille annettujen rikostuomioiden määrään.

1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.5.1. Lyhyellä tai pitkällä aikavälillä täytettävät vaatimukset

Teknisen mekanismin toteuttaminen kolmansien maiden kansalaisia ja kansalaisuudettomia henkilöitä koskevien rikosrekisteritietojen vaihdon lisäämiseksi ECRIS-järjestelmässä.

1.5.2. EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo

Aloitteen tavoitteena on luoda yhteinen mekanismi, jonka avulla voidaan toteuttaa standardoitu, nopea, koordinoitu ja tehokas rikostuomioita koskeva tietojenvaihto jäsenvaltioiden välillä. Tavoitetta ei voida saavuttaa yksittäisten jäsenvaltioiden toimin, vaan se edellyttää kaikkien jäsenvaltioiden yhteistä toimintaa. Ei voida odottaa, että jäsenvaltioiden tasolla toteutettujen koordinoimattomien toimien avulla voitaisiin saavuttaa riittävät mittakaavaedut, niin että järjestelmän nykyiseen käyttöön liittyvät puutteet voitaisiin korjata.

1.5.3. Vastaavista aikaisemmista toimista saadut kokemukset

ECRIS toteutettiin menestyksellisesti määräajassa huhtikuussa 2012. Nyt on tarkoitus soveltaa samoja hyviä käytäntöjä.

1.5.4. Yhteensopivuus muiden kyseeseen tulevien välineiden kanssa ja mahdolliset synergiaedut

Ks. edellä kohta ”Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa”. ECRISin kautta tapahtuvaa tietojenvaihtoa kolmansien maiden kansalaisille ja kansalaisuudettomille henkilöille annetuista rikostuomioista ei voida parantaa muulla tavoin minkään toisen Euroopan turvallisuusagendassa mainitun tietojenvaihtovälineen (kuten SIS II-, Prüm- tai Eurodac-järjestelmän) avulla, koska ne on suunniteltu toisenlaisiin tarkoituksiin.

1.6. Toiminnan ja sen rahoitusvaikutusten kesto

- ☐ Ehdotuksen/aloitteen mukaisen toiminnan **kesto on rajattu**.
- ☐ Ehdotuksen/aloitteen mukainen toiminta alkaa [PP/KK]VVVV ja päättyy [PP/KK]VVVV.
- ☐ Rahoitusvaikutukset alkavat vuonna VVVV ja päättyvät vuonna VVVV.
- ✓ Ehdotuksen/aloitteen mukaisen toiminnan **kestoa ei ole rajattu**.
- Käynnistysvaihe alkaa vuonna 2017 ja päättyy vuonna 2018,
- minkä jälkeen toteutus täydessä laajuudessa.

1.7. Hallinnointitapa (Hallinnointitavat)²⁹

- ✓ **Suora hallinnointi**, jonka komissio toteuttaa käyttämällä
 - ✓ osastojaan, myös unionin edustustoissa olevaa henkilöstöään
 - ☐ toimeenpanovirastoja
- ☐ **Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa**
- ☐ **Välillinen hallinnointi**, jossa täytäntöönpanotehtäviä on siirretty:
 - ☐ kolmansille maille tai niiden nimeämille elimille
 - ☐ kansainvälisille järjestöille ja niiden erityisjärjestöille (tarkennettava)
 - ☐ Euroopan investointipankille ja Euroopan investointirahastolle
 - ☐ varainhoitoasetuksen 208 ja 209 artiklassa tarkoitetuille elimille
 - ☐ julkisoikeudellisille yhteisöille
 - ☐ sellaisille julkisen palvelun tehtäviä hoitaville yksityisoikeudellisille elimille, jotka antavat riittävät rahoitustakuut
 - ☐ sellaisille jäsenvaltion yksityisoikeuden mukaisille elimille, joille on annettu tehtäväksi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden täytäntöönpano ja jotka antavat riittävät rahoitustakuut
 - ☐ henkilöille, joille on annettu tehtäväksi toteuttaa SEU-sopimuksen V osaston mukaisia yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan erityistoimia ja jotka nimetään asiaa koskevassa perussäädöksessä.
 - *Jos käytetään useampaa kuin yhtä hallinnointitapaa, huomautuksille varatussa kohdassa on annettava lisätietoja.*

Huomautukset:

-

²⁹

Kuvaukset eri hallinnointitavoista ja viittaukset varainhoitoasetukseen ovat saatavilla budjettipääosaston verkkosivuilla osoitteessa: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

Ilmoitetaan sovellettavat aikavälit ja edellytykset.

Ohjelman täytäntöönpanoa seurataan säännöllisesti moitteettoman varainhoidon periaatteen ja komission hallintomenettelyjen mukaisesti. Seurantaan kuuluu vuotuinen raportointi hallintokomitealle tuettujen toimien täytäntöönpanossa tapahtuvasta edistyksestä.

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä

2.2.1. Todetut riskit

Jatkuva riskinhallintaprosessi otetaan käyttöön ohjelman hallintoviranomaisen valvonnassa.

2.2.2. Tiedot käyttöön otetusta sisäisen valvonnan järjestelmästä

Komission nykyisiä valvontamenetelmiä voidaan soveltaa ohjelman määrärahoihin.

2.2.3. Arvio tarkastusten kustannuksista ja hyödyistä ja odotettavissa olevasta virheriskin tasosta

Tarkoituksena on käyttää monenlaisia varainhoidon ja hallinnon valvontamekanismeja. Ohjelma toteutetaan julkisilla hankinnoilla noudattaen varainhoitoasetuksen sääntöjä ja menettelyjä.

2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

Ilmoitetaan käytössä olevat ja suunnitellut torjunta- ja suojatoimenpiteet

Julkisia hankintoja koskevia sääntöjä ja menettelyjä sovelletaan koko prosessin ajan, ja niihin kuuluvat muun muassa seuraavat toimet:

- työohjelman vahvistaminen edellyttää hallintokomitean myönteistä lausuntoa ja se sisältää osatavoitteita, joiden mukaan rahoitusta annetaan, mikä auttaa varmistamaan tuloksellisuuden ja kustannusten valvonnan;
- tarjouspyyntöeritelmät laaditaan asianmukaisesti niin, että varmistetaan vaadittujen tulosten saavuttamisen ja aiheutuneiden kulujen valvottavuus;
- tarjoukset analysoidaan laadun ja rahoituksen näkökulmasta;
- muut komission yksiköt osallistuvat prosessiin sen kaikissa vaiheissa;
- tulokset todennetaan ja laskut tarkastetaan monella tasolla ennen maksamista; ja
- sisäinen tarkastus.

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat

- Talousarviossa jo olevat budjettikohdat

Monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeiden ja budjettikohtien mukaisessa järjestyksessä.

Moni- vuotisen rahoitus- kehyksen otsake	Budjettikohta	Määrä- rahalaji	Rahoitusosuudet			
	Numero	JM/ EI- JM ³⁰	EFTA- mailta ³¹	ehdokas- mailta ³²	kolman- silta mailta	varainhoitoasetuk- sen 21 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettut rahoitusosuudet
3	33 03 02 Yksityis- ja rikosoikeudellisissa asioissa tehtävän oikeudellisen yhteistyön helpottaminen ja tukeminen	JM	EI	EI	EI	EI
5	33 01 01 Virkamiehiin ja väliaikaisiin toimihenkilöihin liittyvät menot oikeus- ja kuluttaja-asioiden toimintalohkossa	EI-JM	EI	EI	EI	EI

³⁰ JM = jaksotetut määrärahat; EI-JM = jaksottamattomat määrärahat.

³¹ EFTA: Euroopan vapaakauppaliitto.

³² Ehdokasmaat ja soveltuvin osin Länsi-Balkanin mahdolliset ehdokasmaat.

3.2. Arvioidut vaikutukset menoihin

3.2.1. Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista menoihin

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Monivuotisen rahoituskehityksen otsake	3	Turvallisuus ja kansalaisuus
---	---	------------------------------

Oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosasto			2017 ³³	2018	2019	2020				YHTEENSÄ
• Toimintamäärärahat										
Budjettikohdan numero: 33 03 02 ³⁴	Sitoumukset	(1)	3 247	3 381	1 602	1 602				10 232
	Maksut	(2)	1 624	3 314	3 942	1 802				10 681
Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat ³⁵										
Budjettikohdan numero:		(3)								
Oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosaston määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	1 +3	3 247	3 381	1 602	1 602				10 232
	Maksut	=2 +3	1 624	3 314	3 942	1 802				10 681

• Toimintamäärärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	(4)	3 247	3 381	1 602	1 602				10 232
-------------------------------	-------------	-----	-------	-------	-------	-------	--	--	--	--------

³³ Vuosi n on ehdotuksen/aloitteen toteutuksen aloitusvuosi.

³⁴ Kustannukset, joita jäsenvaltioille aiheutuu tunnistetietojen hakemisesta, voidaan korvata yhteisrahoituksena myönnettävästä EU-rahoituksesta. Koska kaikki jäsenvaltiot eivät ole vielä vaihtaneet tietoja ECRIS-järjestelmässä, jonkin verran EU-rahoitusta voidaan myöntää myös niiden kansallisten järjestelmien päivittämistä varten. Vuodesta 2019 alkaen ylläpitokustannusten arvioidaan olevan 0,602 miljoonaa euroa vuodessa.

³⁵ Tekninen ja/tai hallinnollinen apu sekä EU:n ohjelmien ja/tai toimien toteuttamiseen liittyvät tukimenot (entiset BA-budjettikohdat), epäsuora ja suora tutkimustoiminta.

	Maksut	(5)	1 624	3 314	3 942	1 802				10 681
• Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat YHTEENSÄ		(6)	0 000	0 000	0 000	0 000				0 000
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 3 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	=4+ 6	3 247	3 381	1 602	1 602				10 232
	Maksut	=5+ 6	1 624	3 314	3 942	1 802				10 681

Jos ehdotuksella/aloitteella on vaikutuksia useampaan otsakkeeseen:

• Toimintamäärärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	(4)								
	Maksut	(5)								
• Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat YHTEENSÄ		(6)								
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEISIIN 1–4 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ (Viitemäärä)	Sitoumukset	=4+ 6								
	Maksut	=5+ 6								

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	5	”Hallintomenot”						
---	----------	-----------------	--	--	--	--	--	--

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		2017	2018	2019	2020				YHTEENSÄ
PO: Oikeus- ja kuluttaja-asiat									
• Henkilöresurssit		0,198	0,198	0,066	0,066				0,528
• Muut hallintomenot		0,000	0,000	0,000	0,000				0,000
Oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosasto YHTEENSÄ	Määrärahat	0,198	0,198	0,066	0,066				0,528

Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 5 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	(Sitoumukset yhteensä = maksut yhteensä)	0,198	0,198	0,066	0,066				0,528
--	---	-------	-------	-------	-------	--	--	--	--------------

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		2017 ³⁶	2018	2019	2020				YHTEENSÄ
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEISIIN 1–5 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	3 445	3 579	2 068	1 668				10 760
	Maksut	1 822	3 512	4 008	1 868				11 209

³⁶

Vuosi n on ehdotuksen/aloitteen toteutuksen aloitusvuosi.

3.2.2. Arvioidut vaikutukset toimintamäärärahoihin

- ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä toimintamäärärahoja.
- ☒ Ehdotus/aloite edellyttää toimintamäärärahoja seuraavasti:

Maksusitoumusmäärärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tavoitteet ja tuotokset ↓			2017		2018		2019		2020						YHTEENSÄ			
	TUOTOKSET																	
	Tyyppi ³⁷	Keski määr. kustan- nukset	Lukumäärä	Kustan- nus	Lukumäärä	Kustan- nus	Lukumäärä	Kustan- nus	Lukumäärä	Kustan- nus	Lukumäärä	Kustan- nus	Lukumäärä	Kustan- nus	Lukumäärä	Kustan- nus	Luku- määrä yht.	Kustan- nukset yhteensä
ERITYISTAVOITE ks. kohta 1.4.2																		
- ECRIS- pyyntöjen lisääminen kohderyhmän osalta				3 247		3 381		2 002		1 602								10 232
Välisumma: erityistavoite				3 247		3 381		2 002		1 602								10 232
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ				3 247		3 381		2 002		1 602								10 232

³⁷

Tuotokset ovat tuloksena olevia tuotteita ja palveluita (esim. rahoitettujen opiskelijavaihtojen määrä tai rakennetut tiekilometrit).

3.2.3. Arvioidut vaikutukset hallintomäärärahoihin

3.2.3.1. Yhteenvedo

- ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä hallintomäärärahoja.
- ☒ Ehdotus/aloite edellyttää hallintomäärärahoja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	2017 ³⁸	2018	2019	2020				YHTEENSÄ
--	--------------------	------	------	------	--	--	--	----------

Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKE 5								
Henkilöresurssit	0,198	0,198	0,066	0,066				0,528
Muut hallintomenot								
Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKE 5, välisumma								

Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKKEESEEN 5 sisällyttömät³⁹								
Henkilöresurssit								
Muut hallintomenot								
Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKKEESEEN 5 sisällyttömät, välisumma								

YHTEENSÄ	0,198	0,198	0,066	0,066				0,528
-----------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--	--	--	--------------

Henkilöresursseihin ja muihin hallintomenoihin käytettävien määrärahojen tarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetuilla pääosaston määrärahoilla ja/tai pääosastossa toteutetuilla määrärahojen uudelleenjärjestelyillä sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimeen hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa.

³⁸ Vuosi n on ehdotuksen/aloitteen toteutuksen aloitusvuosi.

³⁹ Tekninen ja/tai hallinnollinen apu sekä EU:n ohjelmien ja/tai toimien toteuttamiseen liittyvät tukimenot (entiset BA-budjettikohdat), epäsuora ja suora tutkimustoiminta.

3.2.3.2. Henkilöresurssien arvioitu tarve

- ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä henkilöresursseja.
- ☒ Ehdotus/aloite edellyttää henkilöresursseja seuraavasti:

Arvio kokoaikaiseksi henkilöstöksi muutettuna

	2017	2018	2019	2020			
• Henkilöstötaulukkoon sisältyvät virat/toimet (virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt)							
XX 01 01 01 (päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa) - AD	1,5	1,5	0,5	0,5			
XX 01 01 02 (edustustot EU:n ulkopuolella)							
XX 01 05 01 (epäsuora tutkimustoiminta)							
10 01 05 01 (suora tutkimustoiminta)							
• Ulkopuolinen henkilöstö (kokoaikaiseksi muutettuna)⁴⁰							
XX 01 02 01 (kokonaismäärärahoista katettavat sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö)							
XX 01 02 02 (sopimussuhteiset ja paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat, vuokrahenkilöstö ja nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa)							
XX 01 04 yy ⁴¹	- päätoimipaikassa						
	- EU:n ulkopuolisissa edustustoissa						
XX 01 05 02 (epäsuora tutkimustoiminta - sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö)							
10 01 05 02 (suora tutkimustoiminta - sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö)							
Muu budjettikohta (mikä?)							
YHTEENSÄ	1,5	1,5	0,5	0,5			

XX viittaa kyseessä olevaan toimintalohkoon eli talousarvion osastoon.

Henkilöresurssien tarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetulla pääosaston henkilöstöllä ja/tai pääosastossa toteutettujen henkilöstön uudelleenjärjestelyjen tuloksena saadulla henkilöstöllä sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimea hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa.

Kuvaus henkilöstön tehtävistä:

Virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt	AD-virat kattavat ohjelman tosiasiallisen hallinnoinnin: tähän kuuluvat työohjelman laatiminen, budjetin hallinnointi, ohjelman toteutukseen liittyvien julkisten tarjouskilpailujen ja sopimusten hallinnointi, hankkeiden seuranta, yhteydet komission yksiköihin ja jäsenvaltioiden asiantuntijoihin sekä asiantuntijakokousten, seminaarien ja konferenssien järjestäminen.
Ulkopuolinen henkilöstö	

⁴⁰ AC = sopimussuhteiset toimihenkilöt, AL = paikalliset toimihenkilöt, END = kansalliset asiantuntijat, INT = vuokrahenkilöstö, JED = nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa.

⁴¹ Toimintamäärärahoista katettavan ulkopuolisen henkilöstön enimmäismäärä (entiset BA-budjettikohdat).

3.2.4. Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen kanssa

- ☒ Ehdotus/aloite on nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen mukainen.
- ☐ Ehdotus/aloite edellyttää monivuotisen rahoituskehyksen asianomaisen otsakkeen rahoitussuunnitelman muuttamista.

Selvitys rahoitussuunnitelmaan tarvittavista muutoksista, mainittava myös kyseeseen tulevat budjettikohdat ja määrät

- ☐ Ehdotus/aloite edellyttää joustovälineen varojen käyttöön ottamista tai monivuotisen rahoituskehyksen tarkistamista.

Selvitys tarvittavista toimenpiteistä, mainittava myös kyseeseen tulevat rahoituskehyksen otsakkeet, budjettikohdat ja määrät

3.2.5. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

- ☒ Ehdotuksen/aloitteen rahoittamiseen ei osallistu ulkopuolisia tahoja.
- ☐ Ehdotuksen/aloitteen rahoittamiseen osallistuu ulkopuolisia tahoja seuraavasti (arvio):

määrärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	Vuosi N	Vuosi N+1	Vuosi N+2	Vuosi N+3	ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat (ks. kohta 1.6)			Yhteensä
Rahoitukseen osallistuva taho								
Yhteisrahoituksella katettavat määrärahat YHTEENSÄ								

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

- ✓ Ehdotuksella/aloitteella ei ole vaikutuksia tuloihin.
- ☐ Ehdotuksella/aloitteella on vaikutuksia tuloihin seuraavasti:
 - ☐ vaikutukset omiin varoihin
 - ☐ vaikutukset sekalaisiin tuloihin

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tulopuolen budjettikohta	Käytettävissä olevat määrärahat kuluvana varainhoitovuonna	Ehdotuksen/aloitteen vaikutus ⁴²						
		Vuosi N	Vuosi N+1	Vuosi N+2	Vuosi N+3	ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat (ks. kohta 1.6)		
Momentti ...								

Vastaava(t) menopuolen budjettikohta (budjettikohdat) käyttötarkoitukseensa sidottujen sekalaisten tulojen tapauksessa:

Selvitys tuloihin kohdistuvan vaikutuksen laskentamenetelmästä

⁴²

Perinteiset omat varat (tulli- ja sokerimaksut) on ilmoitettava nettomääräisinä eli bruttomäärästä on vähennettävä kantokuluja vastaava 25 prosentin osuus.